Пам'ятайте про Україну!

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY

Редакція і Адміністрація:
"Svoboda"
30 Montgomery Street
Jersey City, N.J. 07302
Телефони: (201) 434-0237
(201) 434-0807
(201) 434-3036
УНСоюз: (201) 451-2200

РІК XCI Ч.12. ДЖЕРЗІ СИТІ і НЮ ЙОРК, П'ЯТНИЦЯ, 18-го СІЧНЯ 1985 ЦЕНТІВ 25 CENTS JERSEY CITY and NEW YORK, FRIDAY, JANUARY 18, 1985 No. 12. VOL. XCI

Й. ТЕРЕЛЯ ПИСАВ ДО Л. ВАЛЕНСИ

Ню Йорк (В-во „Сучасність"). — Згідно з раніщим повідомленням журнал „Сучасність" почне друкувати в черговому числі документи українського самвидаву — „Хроніку Католицької Церкви в Україні", перші числа якої появилися там в січні 1984 року. В-во „Сучасність" отримало ці документи з архіву самвидаву при „Радіо Свобода".

У третьому випуску „Хроніки" є між іншим лист колишнього політичного в'язня, активіста Української Католицької Церкви, Йосипа Терелі, до голови польської незалежної робітничої профспілки „Солідарність" — Леха Валенси. Лист написаний 12 травня 1984 року.

Нижче подаємо повний текст цього листа.

„Лехові Валенсі — Лист від вірника УКЦ.

Дорогий друже, брате у Христі! Пишу До Вас із повагою та любов'ю. Ваша боротьба, вкупі з цілим народом польським, є тією надією, що додає і нам сили до спротиву. Все в руках Божих і діється після невідкличних Божих рішень. В любові і жертві. Ради Христа та рідного народу мусимо поборювати зло, творити добро і невідступно стреміти до всехристиянського об'єднання. Польський народ переживає велике моральне оздоровлення після кількох десятиліть мороку та тьми.

Стійкість та мужність провідників робітничого руху та Католицької Церкви в Польщі додають відваги і нам, тут у самому логові сатани...

На Україні почались важкі часи. Після сталінських репресій наш народ ще не переживав таких утисків та поневірянь як нині. Життя або смерть.

Боротися важко. Боротьба вимагає зусиль, виснаження, зужиття фізичних сил. Боротьба це велетенська праця. Господь наділив людину свобідною волею. Людина може вибирати і вибирає. Життя або смерть. Душу або тіло. Силу або загибіль. Так було, є і буде поки жиє людина на землі. На цьому основується наше життя. Боротися, або коритися. А раз ми вибрали боротьбу, то це означає, що ми вибрали добро. Робити добро важко — перше, це потрібно побороти в собі власний егоїзм та слідувати доктрині Ісуса — любити всіх та поважати і боронити власне. Друге — це всехристиянська солідарність. Солідарність, якої бояться нинішні правителі Москви. Перебуваючи в Мордовських політтаборах, я потоваришував з польським патріотом полковником Броніславом Жуковським. Тільки за те, що ми спілкувалися, нас було карано підло і жорстоко — нас тримали разом у карцерах, але віра в Ісуса Христа та спільна мета додавали нам відвагу до супротиву — і ми перемогли! Ворог не зумів нас зломити, не зумів посіяти недовіру та ненависть...

Тому ми аж ніяк не можемо скоритися і заключити спілку із злом. Перестати бажати добра. Іти по лінії найменшого спротиву, плисти за водою. Мусимо знати, що боротьба гартує наші сили, відновляє та освячує наш дух. Є велика надія у наших серцях, що ми заживемо кращих, вільних часів. Великий смисл у рухові „Солідарности", що його розпочав польський народ за своє утвердження серед вільних народів Европи.

Наслідки вже дали про себе знати — нас, українців, почали переслідувати з особливою жорстокістю та ненавистю. Я спокійно чекаю нового арешту.

Адже, коли ворог переслідує тільки за те, що ти християнин, за те, що ти любиш свій народ та Богом дароване життя, це означає, що у нього немає ні сил, ні мудрости поправити зло...

Щиро зичу Вам та Вашому народові волі та любови.

Йосип Тереля"

У Клівленді відзначать День Державности

Клівленд (С.К.). — День Державности і Соборности України відбудеться у Клівленді в неділю, 27-го січня, о год. 4-ій по полудні в залі православного собору св. Володимира в Пармі заходами Українських Злучених Організацій.

Концертову частину виповнить оперова співачка з Ню Йорку, ліричне сопрано Оленка Геймур, яка недавно вернулася з турне по Італії і цим концертом дебютуватиме з українським репертуаром перед місцевою українською громадою. Доповідь матиме проф. д-р Юрій Кульчицький з університету в Янґставні.

У п'ятницю, 18-го січня, посадник Клівленду Джордж Войнович прийме численну делеґацію українських організацій і підпише проклямацію Дня Державности, а 22-го січня повіватиме український прапор нижче американського на щоглах ратушів у Клівленді і в Пармі.

Вшанували розстріляних письменників

Едмонтон, Альта (М. К.). — Українська радіостанція в Едмонтоні, якою керує Роман Британ, влаштовуючи передачі кожного вечора до півтори години, у грудні минулого року передала серію доповідей д-ра Яра Славутича, професора-емерита Альбертського університету, під загальною назвою „Розстріляна муза".

Доповідач розказав, як Москва викорінює національну українську духовість і фізично вбиває працівників української культури: протягом 1930-их років знищено щонайменше 250 українських письменників — розстріляно або заслано в концтабори, де вони зникли без сліду, а їхні твори вилучено з бібліотек, енциклопедій і т.п. Одночасно д-р Я. Славутич дав короткі характеристики поетів і письменників Олекси Влизька, Григорія Косинки, Івана Крушельницького та Дмитра Фальківського, що були розстріляні 50 років тому в половині грудня 1934 року. Його доповідь була ілюстрована уривками з творів.

Праця „Розстріляна муза" вперше вийшла у світ книжковим виданням 1955 року в Дітройті, Миш. завдяки видавництву „Прометей", а наступного року з'явилася англійською мовою під назвою „The Muse in Prison" заходами Видавництва „Свобода". Тепер готується до друку нове, доповнене й перевірене видання цієї книжки.

ВЕЧЕРНИЦІ „ДУМКИ"

Ню Йорк. — В суботу, 26-го січня ц.р., о г од. 9-ій вечора, в залі Академії св. Юра, відбудуться традиційні Вечерниці хору „Думка". Грає оркестра „Іскра". Крім того буде весела програма — виступи хору „Думка", жіночого секстету при хорі та веселі несподіванки. Вступ 10 долярів від особи. Квитки можна набувати в українській крамниці „Арка" і у членів хору.

ЩЕДРИЙ ВЕЧІР, УКРАЇНО МОЯ!

Там над ріками — на сході,
На високім небозводі,
Ой, там сяє зоря!
Щедрий вечір, добрий вечір,
Україно моя!

Там шумлять свячені води,
Хоч зима, сніги, негоди...
Ой, там сяє зоря!
Щедрий вечір, добрий вечір,
Україно моя!

Ой, там п'ють ту воду люди...
Ллють цілющу силу в груди!
Ой, там сяє зоря!
Щедрий вечір, добрий вечір,
Україно моя!

Ой, дай, Боже, сил набрати!
Ой, щасть, Боже, тьму прогнати!
Хай нам сяє зоря!
Щедрий вечір, добрий вечір,
Україно моя!

Хай нам сяє, не згасає
Понад нашим Рідним Краєм
Щасна Божа зоря!
Щедрий вечір, добрий вечір,
Україно моя!

Мал. Аріядна Стебельська *1946 р.* *Марія Я. Косовичева*

У СВІТІ

ВІЙСЬКОВІ СПЕЦІЯЛІСТИ продовжують досліджувати випадок вибуху запальника на одній із ракет Першінґ 2 в Західній Німеччині. У випадку загинуло чотири вояки і він викликав пожвавлені дискусії в західньонімецькому парляменті про безпеку ракет на німецькій території. Очевидно, цю катастрофу використовують комуністи і їхні спільники та всякі інші пацифісти, які приготовляють навіть велику антиурядову демонстрацію в Бонні.

ОФІЦІЙНІ РЕЧНИКИ етіопського уряду заявили, що в катастрофі поїзду, який злетів з рейок і полетів у провалля загинуло 392 особи, а 370 осіб зазнали тяжкого поранення. Цю катастрофу зараховують до третьої найбільшої у світі. Поліція заарештувала головного інженера поїзду, який перевозив понад 1,000 осіб, наражуючи їх на втрату життя. Приватні джерела кажуть, що поїзд, не зважаючи на мости і серпантину рейок, їхав заскоро. Представники Червоного Хреста і поліції думають, що число жертв напевно буде вище.

УРЯД РОНАЛДА РЕҐЕНА задумує впровадити вищі оплати від деяких фінансових трансакцій, які вимагають потвердження Уряду. Йдеться тут конкретно про оплати за забезпечення мортґеджів на доми, позички для фармерів і ґарантії за експортові позички. Пропозиція на підвишку вимагає схвалення законодатних тіл.

НЕ ЗВАЖАЮЧИ НА ТЕ, ЩО деяких священиків заарештували за те, що вони переховували у своїх церквах втікачів з Південної Америки нелеґально, провідники Церков запевняють, що вони й надалі будуть давати притулок усім політичним втікачам, незалежно від їхніх поглядів.

ПРЕЗИДЕНТ РОНАЛД РЕҐЕН зустрінувся 15-го січня ц.р. із 20-ти представниками муринів з рядів шкільництва, господарського світу та інших провідних суспільних верств. Зустріч відбулася саме в день народження муринського провідника д-ра Мартіна Лютера Кінґа та обсерватори уважають, що вона матиме велике значення у відносинах Уряду до муринського населення, помимо того, що у зустрічі не брали участі політичні муринські провідники.

УРЯДОВА КОМІСІЯ перевірки продуктів, що їх вживає населення, покарала велику фірму продукції газу для огрівання мешкань, Ганівелл гривною 800,000 дол. за те, що фірма не зголосила пошкоджень у накривках, що прикривають перехід газу і це було причиною смерти 22-ох людей, а 77 були важко пошкоджені.

ВІЙСЬКОВІ МЕДИЧНІ ПРОВІДНИКИ і члени законодатних тіл стурбовані тепер опікою пацієнтів у військових лікарнях тому, що виявилося, що деякі з військових лікарів не виконують правильно своїх функцій. Уряд зацікавився цією справою після того, як вплинуло ряд письмових доказів на те, що лікарі у військових лікарнях не стояли на висоті своїх завдань. Сподіваються в найближчому часі переслухань в Палаті Репрезентантів і Сенаті на цю тему.

В СТЕЙТІ КОННЕКТИКАТ, у місті Ню Кенен, відобав собі життя 18-літній учень середньої школи в часі прийняття, яке влаштував для своїх товаришів у своєму домі. Батьки самовбивника були в тому часі на поїздці до стейту Юта. Тому, що це 15-ий випадок намагання самогубства в цій школі у останньому шкільному році, управа школи скликала симпозіюм на цю тему у найближчих днях.

ПРОВІДНИКИ РІЗНИХ організацій, що займаються ширенням мистецтва у різних формах, є затурбовані пропозицією Уряду зменшити допомогу для розвитку мистецтва на 11.7 відсотка. Мистці та їхні звеличники є особливо стурбовані такою пропозицією, що вийшла від Президента тому, що й дотеперішня допомога Уряду на мистецькі цілі була у відношенні до інших видатків Уряду дуже низька. Якщо пропозиція Уряду дістане схвалення законодатних тіл, тоді найбільше потерплять на тому оперові та музичні театри, де зменшення дотацій було б на 18.3 відсотка.

В АМЕРИЦІ

ПРЕМ'ЄР-МІНІСТЕР грецького уряду Андреас Папандреу, якому деякі західні політики закидали просовєтську орієнтацію, намагається тепер поправити відносини з багатьма західніми країнами, членами Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО), а в першу чергу із З'єднаними Стейтами Америки, Великобританією, Західньою Німеччиною і Францією. В інтерв'ю з американським кореспондентом, яке було передане на телевізії на початку цього місяця, Папандреу каже, що його непогоженість з політикою Адміністрації президента Роналда Реґена не означає, що він вестиме антиамериканську політику. Американські чинники прийняли слова А. Папандреу дуже скептично.

ПОЛІЦІЯ В ПІВДЕННІЙ Африці знову мусіла вживати слізний газ, ґумові палиці, воду й інші засоби, щоб розігнати чорних демонстрантів, які у числі біля 3,000 осіб спочатку спокійно домагалися більших прав для чорного населення і кращих умов праці, а потім повною силою виступили проти поліції, перетворивши спокійну маніфестацію у заколоти. Крім того учні середніх шкіл протестують проти шкільної системи, яка передбачає максимальне покарання чорних учнів, включно до викинення їх зі школи за революційну антиурядову діяльність. Політичні спостерігачі кажуть, що приховані керівники руху спротиву використовують школярів і робітників для своїх цілей.

РЕЧНИКИ ТАЙВАНСЬКОЇ поліції заявили, що вони заарештували кількох осіб, членів військової розвідки, які правдоподібно були замішані у вбивстві письменника і політичного дисидента китайського походження в Каліфорнії в минулому році. Міністерство оборони, якому підлягалч заарештовані, покликало до життя комісію, яка має встановити чи Генрі Лю, який часто критикував тайванського президента Чіянґа Чінґа-куо, дійсно був замордований тайванськими розвідниками.

ГЕНЕРАЛЬНИЙ ПРОКУРАТОР З'єднаних Стейтів Америки Вілліям Френч Смит поїхав до Італії, щоб там на місці, спільно з італійськими урядовими чинниками, застановитися над способами найбільш ефектовного поборення зорганізованого злочинства, яким керує мафія в Італії і ЗСА. В. Смит і його помічники розмовлятимуть в Римі з міністром внутрішніх справ Оскаром Люїджі Скальфаром й іншими високими урядовцями міністерства і поліції. Минулого року Італія і ЗСА погодилися на передачу заарештованих злочинців мафії для покарання, а тепер Смит хоче припинити масове перепачковування наркотиків з Европи до ЗСА за посередництвом мафії.

БРИТАНСЬКИЙ ЖУРНАЛ „Джейн'с Діфенс Віклі" повідомив, що в грудні минулого року в Совєтському Союзі, десь в околицях місцевости Ленінск-Кузнецкій, в західній частині Сибіру, наступив великий вибух. Ходили опісля в сателітних країнах поголоски, що вилетіла в повітря фабрика амуніції і загинуло багато осіб. Редактор і видавець цього журналу заявив, що він цю вістку трактує як звичайне повідомлення, яке його люди не мали змоги перевірити, з огляду на ізоляцію згаданих місцевостей військом і частинами КҐБ, але поголоски в СССР і сателітних країнах далі кружляють. Після вибуху, — пише згаданий журнал, — військо герметично замкнуло доступ до тієї частини Сибіру. Совєтські чинники кажуть, що їм нічого не відомо про такий вибух.

ПОЛІТИЧНІ СПОСТЕРІГАЧІ і кореспонденти інформують з Манілі, що на Філіппінах ведеться тепер так звана „мала війна" між урядовими військами і прокомуністичними партизанами, яких підтримують також інші опозиційні партії і деякі філіппінські політичні іміґранти, які в більшості перебувають в З'єднаних Стейтах Америки. Президент тієї країни, Фердінанд Маркос, який приходить до здоров'я після тяжкої операції, наказав перевірити справу комуністичної інфільтрації політичних партій і поцікавитись, які саме елементи прибувають з еміґрації до Філіппін. Міністерство внутрішніх справ перевіряє тепер також справу колишнього сенатора Ховіто Сальонґи, який отримав політичний азиль в ЗСА, а тепер бажає повернутися на Філіппіни.

В Джамайці посилились протести лівих

Кінгстон, Джамайка. — Бурхливі заворушення, безпосередньою причиною яких було підвищення цін на газоліну на 20 відсотків, проголошене урядом у понеділок, 14-го січня ц.р., спаралізувало життя столиці. На вулицях продовжуються пожежі підпалених крамниць автомобілів тощо. Демонстранти підпалили також плянтації цукру поза Кінгстоном. В наслідок заворушень згинули чотири особи, а щонайменше шестеро тяжко поранені.

Ліві противники прем'єр-міністра Едварда Сіґа вимагають його резиґнації і проголошення нових виборів. Прем'єр-міністер заявив, що коаліція опозиційних до уряду політичних груп намагається „знівечити всі досягнення в економіці, зроблені нашим урядом". Він дав наказ охоронним військовим групам бути на поготівлі, проте не стріляти в демонстрантів, хібащо вони нищитимуть приватну власність.

Поліція повідомила, що ніхто з 12,000 туристів, що перебувають тепер у Джамайці, зимовий туристичний сезон якої процвітає, не зазнав турбот. Міністер туризму Гю Гарт закликав заворушників припинити заколоти щоб не нанести шкоди туристичній індустрії.

Туризм в Джамайці, який зменшився в 1970-их роках, головним чином із-за бурхливих протестів проти уряду Манлі, збільшився на 20 відсотків під час урядування прем'єр-міністра Сіґа.

Еспанія викинула 14-го з черги совєтського „дипломата"

Мадрид, Еспанія. — Пресове аґентство Юнайтед Пресс Інтернешенел інформує, що еспанський соціялістичний уряд прем'єр-міністра Філіпе Ґонзалєса наказав усунути з країни совєтського „дипломата" Юрія Колєснікова, другого секретаря в амбасаді СССР, який займався недипломатичними справами, що опісля були закваліфіковані еспанською тайною поліцією, як шпигунство в користь Совєтського Союзу.

Речник еспанського міністерства закордонних справ Фернандо Шварц заявив, що Колєсніков перебував у Мадриді від липня 1981 року і, як тепер виявилося, ввесь час займався шпигунством. Крім того стало відомим, що він був старшиною славнозвісного совєтського КҐБ і керував сіткою шпигунів, які діяли не тільки в Еспанії, але також у Франції, Італії й інших країнах Европи.

Еспанська преса відмітила, що Ю. Колєсніков являється 14-им з черги совєтським „дипломатом", що їх Еспанія мусіла усунути з країни за шпигунство. Як відомо, Еспанія відновила дипломатичні зв'язки з СССР в 1977 році, як закінчилася ера диктатури Франсіска Франка і в тій країні була відновлена демократична форма правління державою. Засоби масової інформації не змогли нічого довідатись від представників совєтської амбасади, які на запитання відповідали мовчанкою.

Викинення совєтського „дипломата" може пошкодити дипломатичним відносинам між Еспанією і СССР і відвідинам міністра закордонних справ Андрея Ґромика, який мав заповіджену візиту в Еспанію на лютий ц.р. Покищо Кремль не зареаґував на усунення Колєснікова і не відкликав візити А. Ґромика, який плянував зустрінутись з королем Еспанії Хуаном Карльосом, який відвідував СССР в травні минулого року. Очевидно, заплановані також зустрічі з прем'єр-міністром й іншими високими еспанськими речниками.

Політичні спостерігачі відмічують, що візита Ґромика відбуватиметься в часі еспансько-американського наближення і у політичній, економічній і військовій співпраці. Ф. Ґонзалєс вийшов останньо також з корисною для Заходу ініціятивою, що Еспанія повинна залишитися членом Північно-Атлантійського Оборонного Союзу (НАТО), а тепер працює над інтеґрацією Еспанії в Европейському економічному ринку. Проти обидвох пропозицій виступала колись Соціялістична партія Ф. Ґонзалєса, яку підтримували тоді комуністи і Москва.

Події в Афганістані нагадують сталінську еру, — кажуть парляментаристи

Бонн, Західня Німеччина. — Західньонімецькі парляментаристи, які мали нагоду побувати в Афганістані на протязі п'ятьох днів і на власному досвіді переконатися про існуючий там ґеноцид афганського народу, що його систематично переводять кожного дня окупаційні совєтські війська, погоджуються із загальною опінією і думкою про відродження сталінських часів в СССР, бо інакше совєтське головне командування не давало б таких драконсько-диявольських заряджень що до вимордування населення.

Юрґен Тоденгофер, дорадник контролі зброєнь в одній з комісій боннського парляменту, побачивши власними очима трагедію афганського народу, закликає західні держави і окремо секретаря Департаменту оборони ЗСА Каспара Вайнберґера, збільшити допомогу для Афганістану і допомогти повстанцям, які розпачливо ведуть змаг проти 140-тисячної совєтської армії, цілої зграї каґебістів, насланих до Афганістану для зламання внутрішнього спротиву і власних „ляндскнехтів", які ради службових становищ і вигідного життя пішли на співпрацю з комуно-московськими імперіялістами.

Ю. Тоденгофер перебуває тепер у Вашінґтоні у зв'язку з підготовою до переговорів З'єднаних Стейтів Америки з Совєтським Союзом, хоч реченця таких переговорів ще не устійнено. Він зустрічався у столиці ЗСА не тільки з К. Вайнберґером, але також з іншими членами кабінету президента Роналда Реґена і деякими законодавцями. Не виключно, кажуть політичні спостерігачі, що у висліді цих докладних інформацій німецьких парляментаристів Р. Реґен знову підносив справу Афганістану під час своєї першої в цьому році пресконференції.

Розказуючи в подробицях про свої спостереження, Ю. Тоденгофер заяви, що совєтські каґебісти, прикріплені до військових частин, вживають електричних шоків під час тортур своїх жертв та інші вишукані методи, яких цивілізована людина навіть не може собі уявити. На його думку стосовані методи масового ґеноциду в Афганістані совєтами переходять масовий терор сталінських часів в СССР 1930-40 років.

Німецький політик перейшов пакістансько-афганський кордон і продістався до табору повстанців з допомогою афганських підпільників. Там він був наочним свідком бою однієї повстанської частини із совєтською залогою 27-го грудня минулого року, якраз у п'яту річницю совєтської окупації Афганістану.

СВОБОДА SVOBODA
УКРАЇНСЬКИЙ ЩОДЕННИК UKRAINIAN DAILY
FOUNDED 1893

Svoboda USPS (30-420 ISSN 0274-6964) is published daily except Sundays, Mondays, and holidays by the Ukrainian National Association Inc. at 30 Montgomery Street, Jersey City, N.J. 07302.

Subscription: 1 year — $40.00, 6 months — $22.00, 3 months — $12.00. UNA members: $7.50 — 6 months, $15.00 — 1 year. Change of address - $1.00. Make check or money order payable to "Svoboda".

Postmaster: Send address changes to:
"Svoboda" — P.O. Box 346 — Jersey City, N.J. 07303

Second Class Postage paid at Jersey City, N.J.

Статті і дописи підписані авторами, не мусять відповідати поглядам Редакції. Редакція застерігає собі право в потребі виправляти і скорочувати надіслані матеріяли. Незамовлені матеріяли повертається тільки тоді, коли автор собі це виразно застеріг, долучивши заадресовану коверту з відповідною поштовою оплатою. — За зміст оголошень Редакція не відповідає.

Передплата на рік $40.00, на півроку — $22.00, на 3 місяці — $12.00. Для членів УНСоюзу $7.50 на 6-місяців, $15.00 — на рік. За кожну зміну адреси — $1.00.

Чеки і "money orders" виставляти на "Svoboda".

P.O. Box 346 Jersey City, N.J. 07303

Совєтська забріханість

Київська газета „Радянська Україна" у числі з 11-го грудня минулого року, надрукувала коротку інформаційну нотатку РАТАУ під заголовком: „На захист прав людини", кажучи, що громадяни СССР користуються „широкими правами і почесними обов'язками, закріпленими в Конституції СССР".

Нотатка була написана з приводу зборів представників громадськости Києва, присвячених Дневі прав людини, проголошеному Об'єднаними Націями. Головним доповідачем на зборах був Іван Ф. Пойда, секретар Укрпрофради, який підкреслював, що ОН на своїй третій сесії Генеральної асамблеї прийняла загальну декларацію прав людини і в цьому документі вперше в практиці міжнародних відносин було проголошено „право кожного на життя, свободу та особисту недоторканість, рівність перед законом, участь в управлінні державою, право на працю, житло, освіту, інші життєво важливі права".

Цинізмом і забріханістю насичена інформація говорить і про те, що „активну ролю в розробці цієї декларації та наступній ратифікації відіграли Совєтський Союз, інші братні соціялістичні країни, де на ділі забезпечуються права людини".

Ще недавно пресові агентства і акредитовані в Совєтському Союзі західні кореспонденти інформували про арешт багатьох людей, совєтських громадян, які у пошані до прийнятого ОН Дня прав людини, переходячи біля Червоної площі і скверу Пушкіна здіймали з голови шапки і за це їх арештувала міліція і по-цивільному одягнені агенти КГБ. Більше того, також „Фрідом Гавз", публікуючи свій річний звіт зарахував СССР і країни „так званої „соціялістичної співдружности" до тоталітарних держав світу, у яких зовсім не респектують прав людини і карають тих, які мають іншу від компартії думку.

„Радянська Україна" нарікає, що З'єднані Стейти Америки не підписали „міжнародноправових документів", хоч „найгучніше галасують про вірність принципам демократії і свободи... Не краще стоять справи з конституційними ґарантіями прав та свобод в інших країнах капіталу. Імперіялізм і на світовій арені постає як душитель прав людини, свободи і незалежности народів".

Дійсно, совєтська забріханість немає меж, коли врахувати поневолення комуно-московською імперією численних колись самостійних народів, домінацію Москви над сателітними країнами Східньої Европи, систематичне знищування інакомислячих, груп сприяння Гельсінкських Угод, придушування національних культур, нищення мов, шкільництва, традицій, релігії у поневолених країнах тощо.

За звичкою, збори „громадян Києва" закінчились прийняттям відповідних резолюцій і „схваленням та підтримкою ленінського зовнішньополітичного курсу КПСС і Радянської держави, спрямованого на захист права всіх народів жити в умовах миру і проґресу, самим визначати свою долю". Як закінчилися спроби „визначити свою долю" Мадярщини і Чехо-Словаччини кожному відомо. Москва втоплює в крові і душить гусеницями танків усі проби вільнолюбних народів. Останнім доказом такої спроби є Афганістан і совєтський масовий етноцид над афганським народом, який відбивається голосною луною перестороги у цілому світі. Треба надіятися, що цей голос спричиниться до отверезіння на Заході і до підтримки тверезої політики, веденої, принаймні у першій каденції, Адміністрацією президента Роналда Реґена.

Дописи з життя громад, установ, організацій, інституцій чи осіб, включно з посмертними згадками-некрологами, мають бути не довші за три сторінки машинопису, писані через два інтервали на друкарській машинці і лише на одному боці листка паперу. Якщо допис писаний рукою, слід також дотримуватися великих відступів поміж рядками і писати розбірливо (дехто розуміє цю вимогу як писання великими літерами, насправді літери мають бути малі, але великі проміжки поміж рядками, щоб було де поправити речення, якщо зайде потреба). Дописи слід надсилати до редакції до десяти днів після описаної події. Редакція застерігає за собою право скорочувати дописи і правити мову. Просимо дописувачів подавати повні імена і прізвища у своїх матеріялах, не скорочуючи їх. У випадку англійських назв чи прізвищ слід подати їх і по-англійському і по-українському. — Редакція.

М.С.

ДЕЗІНФОРМАЦІЯ — ЗАСІБ СОВЄТСЬКОЇ ПОЛІТИКИ

На початку грудня 1984 р. в Парижі відбулася міжнародна конференція, присвячена справі совєтської дезінформації. Влаштувала її правозахисна організація „Інтернаціонал опору", що її очолює російський дисидент Володимир Буковський і колишній кубинський політв'язень-поет Армандо Вальядерес при активній співпраці Европейського інституту в справах безпеки, організованої з ініціятиви Европейського парляменту. В цій конференції взяли участь знавці совєтської проблематики з різних країн, як відомий автор ряду книжок про діяльність КҐБ в світі і сьогодні редактор „Рідерс Дайджест" Джон Баррон, американський науковець-совєтознавець Роберт Конквест, професор Джорджтавнського університету у Вашінґтоні Рой Ґодсон, колишній шеф кадрів французької армії Жан Делоне як і ряд інших осіб, які вже віддавна займаються совєтською проблематикою.

Що скривається під загальним окресленням дезінформації? Використовуючи свій монополь на інформаційні джерела, пресу, радіо, телебачення й політичну літературу, Москва вже від десятків років фальсифікує та перекручує факти, події з політичного, економічного й суспільного життя в світі і в своїй імперії з метою доказати, що лише її система „реального соціялізму" має майбутнє, що система капіталізму і західньої демократії загниває і в зв'язку з тим всі її експансивні заходи в світі оправдані необхідністю утворення кращого соціялістичного ладу совєтського зразка, єдиного правильного і єдиного наукового.

Таким чином ціла система совєтської „інформації" спрямована в один єдиний бік — в якнайчорніших барвах представити все, що твориться в „капіталістичному" світі, затаювати недоліки, а то й злочини совєтської системи, з'ясовуючи все, що діється в СССР як найпроґресивніше й найпередовіше, як зразок майбутнього „кращого" ладу в світі. А через те, що факти заперечують майже всі ці совєтські твердження, то совєтські „інформаційні" джерела систематично й пляново вже майже з початків існування СССР практикують засаду — чорне все, що на Заході, біле все, що в СССР. Жаден тоталітарний режим не досягнув в цьому напрямі такої „досконалости" як совєтський.

Слушно на міжнародній конференції з питань дезінформації ствердженo, що совєтське керівництво розглядає дезінформацію як тактичну зброю в боротьбі проти демократичних систем (Конквест), як і те, що совєтська дезінформація відіграє у Кремлі таку ж важну ролю, як і військові акції (Делоне). Довгі роки совєтська дезінформація перешкоджала Заходові в реальній оцінці совєтської системи та імперіялізму. Великим успіхом совєтської дезінформації можна вважати детант, ініціятива якого вийшла з Москви. Його Захід прийняв за добру монету, тоді як Москва використовувала детант як тактичний маневр для послаблення західнього світу. Віра Заходу в можливості „мирного співіснування" з СССР та в „процеси лібералізації" совєтської системи великою мірою пов'язана з так зв. десталінізацією, що її розпочав Хрущов своєю „таємною промовою". Совєтська пропаґанда широко використовувала десталінізацію як засіб дезінформації Заходу. Головний час детанту припадає на еру Брежнєва, коли то почалися процеси неосталінізму, коли з хрущовської лібералізації ні сліду вже не залишилося. А втім, наївністю можна було вважати, що ті люди, які брали активну участь в будівництві сталінської системи і в її злочинах, здатні провести в СССР справжню лібералізацію, яка розхитувала цілу будівлю імперії із її традиційно-російською базою. А проте віра в можливості лібералізації СССР, так зв. „наближення" двох систем — соціялістичної і капіталістичної і були підставою детанту.

Совєтська система дезінформації, затаювання правди про СССР, завдала великих шкід для утворення реального образу життя, політики, соціяльного ладу й економіки цієї імперії на Заході. Довгі роки на Заході у розгляді й аналізі совєтської системи спиралися на совєтські джерела, на совєтську статистику, на совєтські інформації, хоч усе це з реальною дійсністю не мало нічого спільного. Щойно „таємна промова" Хрущова, розкриття сталінських злочинів великою мірою підважили оптимістичні погляди на СССР як соціялістичну, проґресивну країну. Ці погляди були глибоко закорінені серед так зв. ліберальної інтеліґенції, як і серед чесних західніх комуністів, які задивлялися на СССР як на провідну зірку майбутнього. Проте після розкриття сталінських злочинів Хрущовим і шоку, вчиненого цим на Заході, постав там новий міт, знову ж таки спертий на совєтських джерелах, про можливості лібералізації імперії й оптимістичних надій на детант, що дотепер ще великою мірою покутує.

Проте совєтська система дезінформації має ще друге обличчя. Монополь на інформаційні джерела привів до того, що совєтській пропаґанді за допомогою маніпуляцій фальсифікацій й до досконалости доведеною брехнею, вдалося великою мірою утворювати серед населення СССР цілком нереальний образ життя Заходу, дискредитувати і зогиджувати його. Водночас, вживаючи гасел дружби народів, соціялізму й інтернаціоналізму, совєтська система намагається утворити з різнонаціонального населення один „радянський народ", що на практиці рів-

(Закінчення на стор. 8)

Ірена Ванчицька

Йордан у Лябрі

Багато подій із минулого забулося, багато споминів розгубили ми у мандрівці по чужих світах, тільки згадка про свято Водохрища у рідному краю залишилася свіжою і такою гарною і світлою, як мрія про молоді літа і все, що було таке близьке і нам дороге.

Чи тямите ці морозом закуті зими, як сніг скрипів під ногами, а на ставі вилискувався вирізаний з грубого льоду хрест, прибраний смереками і ялинками? А довкола — люди, здавалося море людей, процесії з хоругвами з усіх церков, або у містах було їх звичайно кілька. Хор урочисто співав „Явился єси днесь вселенній", а народ тиснувся до прорубаної полонки-хреста зачерпнути свяченої води і принести додому, бо кожний вірив, що ця йорданська вода має особливу силу охороняти від зла.

Не думали ми тоді, що це зло вже так близько, що вкоротці треба буде покидати теплі хати, близьких і дорогих нам рідних, все гарне і світле чим ми жили, традиції в яких ми зростали. Кидати все і втікати в світ за очі під бомби голодної Німеччини на тяжку працю і безвиглядну будучність „остів", чи в кращому випадку „штатенльос".

А опісля, коли злочинний великий Райх програв на всіх фронтах і доля усміхнулася бездомним вигнанцям, почали люди гуртуватися в переселенчих таборах, у всіх трьох зонах окупованої Німеччини. Багато забрало часу і жертв у людях, коли альянти зрозуміли чому ці люди, які пережили стільки горя, нужди і поневіряння не хочуть вертатися до рідних хат. Заморські добродійні організації як УНРА, а опісля ІРО заопікувалися жертвами страшної війни, і ще страшнішого ганебного миру, підписаного в Ялті, і тисячі людей знайшли пристановище в таборах переміщених осіб.

Багато українських скитальців спочатку недовіряло заморським опікунам і залишилися на приватних кватирах, особливо на селах, де працювали у „баверів" під час війни.

У великому баварському мальовничому селі Лябер, при залізничому шляху Нюрнберґ - Реґенсбурґ жило декілька українських родин, а в околиці працювало і замешкувало кілька десяток родин. Були це тяжкі повоєнні часи, коли в містах бракувало харчів і товарів першої потреби, а на селах за американські папіроси і шоколяду можна було виміняти харчі, тому нам „приватникам" жилося відносно добре, тільки туга за своїми людьми докучала, особливо у святкові дні.

Так хотілося почути Богослужбу у рідній мові, подякувати Богові за щасливо пережиту воєнну завірюху, почути чудовий церковний спів і хоча на деякий час забути про гірку долю на чужині.

У поблизькому таборі Ноймаркт, де жило кілька тисяч українських біженців, суспільне життя вже було зорганізоване. У народній школі і гімназії навчалося багато молоді, на різних фахових і медичних курсах школилися мешканці табору, а кількох священиків обслуговували вірних. Щасливим збігом обставин у таборі скупчилося поважне число мистців: малярів скульпторів, музиків. Високомистецькою одиницею був хор під дириґентурою Омеляна Плешкевича, який гідно репрезентував українську культуру перед американською владою.

Зближався повоєнний Йордан 1946 року. Серед українців мешканців села Лябер виринула думка врочисто відзначити це велике свято і запросити двох священиків із табору в Реґенсбурзі та славний хор з Ноймаркту. Урочиста Служба Божа, що її відправляли пан-отці Омелян Шараневич і Богдан Ганушевський надворі над річкою Лябер, яка перетинала село, притягнула багато зацікавлених німців, а коли заспівав прекрасний хор з Ноймаркту, мешканці Лябру були очаровані красою українського обряду.

Увечері, в місцевій залі, відбувся концерт хору з Ноймаркту. Коли пролунали українські пісні, милозвучний „Щедрик" і могутні „Дзвони з Єрусалиму" із знаменитими солістами д-ром Михайлом Снігуровичем, Романом Чорнобілем, Степаном Ворохом (імен інших не пригадую), то німецька публіка сиділа як зачарована, а ми, українці, плакали з радости і гордости. Вершком захоплення публіки був виступ танцювальної групи, яка приїхала з хором. Чудові народні строї, бравурні танки і красні молоді танцюристи збирали бурю оплесків. З цієї мальовничої групи по майже чотирьох десятках роках залишилися в пам'яті зграбні і вродливі танцюристки Степанія Ворох, Марія Снігурович, Ольга Ковч, Ніна Тарновецька і Дарія Савка.

Ці урочисті Йорданські відправи з прекрасним співом отців Богдана Ганушевського (тенор) і Омеляна Шараневича, незрівняного хору під батутою проф. О. Плешкевича та незабутнього вишколеного балету, сильно причинилися до піднесення свідомости наших робітників, що їх німці насильно вивезли на працю під час війни, а також до піднесення поваги українців в очах місцевих німців.

Сільський хлопець з лемківських гір, який до цього часу називав себе „Міхаша од Лабовей", став свідомим українцем Михасем, а місцеві німці-бавери, які панічно боялися „авслендерів" із

(Закінчення на стор. 8)

Іван Кедрин

АНГЛОМОВНА ГАСЛОВА ЕНЦИКЛОПЕДІЯ

Про перший том української англомовної гаслової енциклопедії, яка появилася в листопаді цього року в Канаді, була вже інформаційна вістка у „Свободі". Перший примірник показано 26-го жовтня 1984 року в університеті в Торонто, Канада. Цієї книги покищо не можна дістати в Америці і нема її навіть в редакціях українських газет. Її поставня безумовно в'яжеться з появою двох томів англомовної української енциклопедії українознавства, виданої коштом Українського Народного Союзу, накладом на жаль тільки 6,000 примірників. Уже тоді в 1963 і 1970 роках, видавці цієї енциклопедії і головний редактор професор Володимир Кубійович передбачували конечність доповнити те видання загальної англомовної енциклопедії українознавства гасловою частиною. Водночас і тоді і тепер існує журба всіх, які здають собі справу з величезного наукового значення такого видання, що треба згадану вище і тепер видану і загальну і гаслову енциклопедію щораз доповнювати, бо час іде вперед, зміняються винаходи, зміняються відносини, переходять у вічність люди, про яких мова в тих книжках, як про живучих і діючих на таких-то постах.

Перший том англомовної української гаслової енциклопедії, який охоплює гасла від „А" до „Ф" (за латинською абеткою) імпонує перш за все своїм об'ємом і своїм технічним виконанням. Це грубезний том альбомного формату („4"-ка) 952 сторінки крейдового паперу, у люксусовій полотняній обгортці з золотими витисками До цього тому додано ще другу 30-сторінкову книжку технічного оформлення — мапу України проф. В. Кубійовича із статистичними табелями та покажчиком назв.

Скласти фахову рецензію такої книги просто неможливо, бож немає людини з енциклопедичним знанням усього того, про що там пишеться і ніхто не всилі перевірювати гасло за гаслом на близько тисячі сторінок та порівнювати з джерелами. Можна тільки загально ствердити, що цю гаслову англомовну енциклопедію зредаґовано за методою, що її прийняла редакція української загальної і гаслової енциклопедії у Сарселі, в осідку европейського НТШ, що його головою був і є проф. В. Кубійович. Здається, що первісний текст був трохи інший, як надрукований, який перейшов ще редакцію, що її покликав Канадський Інститут українських студій, що видав ту велику книгу разом із Канадською Фундацією українських студій із державною канадською фінансовою допомогою. Україномовна ЕУкраїнознавства трималася системи — подавати все, що будь-як стосується України, — в останній редакції виданої тепер гаслової енциклопедії прийнято, здається, систему подавати тільки те, що безпосередньо дотичить України й українознавства. Тому буцімто в первісному тексті було гасло „Діфенбейкер" — славетний канадський державний муж, справжній приятель українців, один із найперших пропаґаторів принципу багатокультурности Канади (чи іншої країни поселення іміґрантів, а не принципу чи пак системи „перетоплюючого казана"). Діфенбейкер заслуговував собі закріплення свого прізвища в українознавчій енциклопедії. В україномовній енциклопедії нема його гасла, бо тоді Діфенбейкер ще не був на арені політичній.

Проте це дрібниця в порівнянні з фактом появи такої книги, яка не має багато рівних їй. Треба погратулювати всім, що до появи такої книги причинилися. Це могутній осяг українського поселення у вільному світі, осяг, що його отримано спільними зусиллями українців у Франції, Америці й Канаді, але і тих співробітників, які живуть у різних країнах світу. Треба тільки висловити щире бажання, щоби появився наступний том, який охоплюватиме гасла за всіма дальшими буквами латинської абетки — у такому самому прегарному технічному виконанні. Імпонуючою є не тільки технічна сторінка тієї книги, але й дбайливість редакції — виказ цілого редакційного штабу і всіх співробітників. Вони спільно зробили історичне діло.

Французькі енциклопедисти підготовили Велику Французьку революцію, Руссо, Вольтер, Дідеро й інші. Українці вийшли вже давно із свого наукового ґетто завдяки участі вчених, згуртованих у Науковому Т-ві ім. Шевченка в міжнародних наукових з'їздах, та обміном видань із чужинецькими університетами. Але англомовна енциклопедія українознавства — статтейна і тепер гаслова — це справді революційний крок вперед на шляху спільности нашої культури із культурою найбільш розвинених народів.

Іван Олексишин

ОРГАНІЗАЦІЯ УКРАЇНСЬКИХ АРМІЙ І ЇХ СПІЛЬНИЙ ПОХІД НА КИЇВ

IV.

Українська військова команда врадувана великим успіхом, почувалась такою безпечною, що стягнула до Києва 31-го серпня не тільки оперативний але й ширший штаби включно з провіянтурами, не беручи до уваги зближення білоґвардійської армії, з якою до того часу не було жадного домовлення і не знаючи точно розположення всіх важливіших об'єктів у місті та яку поставу займуть до українського війська росіяни, які в тому часі мешкали в Києві. Головна увага Центральної Групи була зосереджена як перевести параду в Києві з нагоди звільнення столиці від ворога, а доказом цього був приказ вже з дня 30-го серпня такого змісту: „Завтра, це є 31-го серпня 1919 року о годині 9-ій перед полуднем відбудеться парадний в'їзд Головного Отамана Симона Петлюри до Києва".

До важливіших об'єктів у Києві, які потрібно було забезпечити українськими військовими залогами належали також мости понад рікою Дніпро. Для забезпечення переходу через ланцюговий (коловий і для пішоходів) міст призначено одну сотню вояків 2-ої коломийської бриґади III-го галицького корпусу, а для забезпечення переїзду залізничого мосту призначено одну сотню Гайдамаків з Дійової Армії. Не забезпечено переходу через третій дерев'яний міст, який не був зазначений на спеціяльній мапі, по якому пізніше вдерлись до Києва деякі військові частини білоґвардійців. Військовим залогам всіх важливіших об'єктів в місті пригадано директиву Штабу Головного Отамана з 24-го серпня, „щоби на випадок зустрічі з білоґвардійцями, по можливости, не вдаватись у ворожу акцію, себто не стріляти, але переговорювати, щоби ворог остав на зайнятих позиціях аж до вияснення ситуації". Цієї директиви українське військо придержувалось.

Ранком, 31-го серпня 1919 року, багато домів в Києві вже були прикрашені килимами, зеленню і портретами Шевченка та Симона Петлюри. І хоч запроєктований військовою командою парадний похід, з причини непевного положення в Києві, відкликано, але поодинокі кінні й піші частини появилися на вулицях, маршуючи в напрямі Софійської площі, а відтак в напрямі Городської Думи (Міської Управи), де на бальконі побіч менших повівав блакитно-жовтий український прапор. Маршуючих вояків місцеве населення обсипувало цвітами й вітало окликами: „Слава Україні!", „Слава Галичанам!", „Слава Головному Отаманові Петлюрі!".

Інша ситуація була біля мостів понад Дніпром. Уже вранці того дня, до мосту, перехід якого пильнувала сотня 2-ої коломийської бриґади, прибула кінна стежа Добровольчої (денікінської) Армії і намагались переїхати міст, якій комендант залоги заявив, що Київ є зайнятий військом Української Національної Республіки, тому він ніякого іншого війська через цей міт не впустить до міста. Почувши таку заяву галицького старшини, ця стежа віддалилася від мосту.

Приблизно в тому самому часі, до другого мосту, який охороняла придніпрянська сотня Гайдамаків, заїхав панцерний потяг і намагався переїхати по мосту, тоді сотник Гайдамаків стримав броневик і заявив його комендантові, що міст є підмінований — і в тій хвилині, як броневик в'їде на нього, міст вилетить в повітря. Комендант броневика, почувши таку заяву старшини, дав приказ до відвороту. Пізніше цю залогу заступлено іншою, козаки якої злегковажили собі близькість ворога й коли одні з них поклалися на траву коло мосту, а інші почали гріти воду на чай, підійшов іззаду відділ білоґвардійців які перейшли по незабезпеченому дерев'яному мості понад Дніпром, роззброїли й взяли в полон усю залогу того мосту.

Пізніше, до мосту, який пильнували галичани, знову прийшов відділ білоґвардійської піхоти, який, не зважаючи на пересторогу коменданта залоги й стріли зі скорострілa в воду на пострах, перейшов по мості, роззброїв залогу і вдерся до міста.

Про те що діялося коло мостів над Дніпром довший час нічого не знала команда Центральної Групи, яка перебувала на залізнодорожній стації, а коли зорієнтувалась в положенні — вислано делеґацію до команди білоґвардійських військ з домаганням виведення своїх військових частин із Києва. Комендант білоґвардійців, почувши таке домагання сказав, що він цього не може виконати на свою руку, але може погодитись на визначення демаркаційної лінії у місті між двома арміями, а про все інше нехай рішає генерал Бредов, який за кілька годин приїде до Києва, тому нехай делеґація звернеться до нього в цій справі. На знак неворожих відносин між обома арміями, комендант білоґвардійських військ просив умістити побіч українського прапора також російський прапор, на що погодилася українська делеґація, застерігаючись, що це не матиме ніякого політичного значення.

У тому часі, як велись ці переговори, перед будинком Городської Думи переходили різні частини українського війська, а між ними відділ придніпрянських козаків, очолюваних отаманом Сальським. Коли козаки завважили крім українських прапорів також російський прапор, вони цим обурилися і спричинили великий крик, домагаючись усунення російського прапора. Тоді один сотник із цієї кінноти зліз з коня, вийшов на балькон будинку Городської Думи, зірвав російський прапор, зійшов з ним на вулицю і кинув його з погордою під ноги коня, на якому сидів отаман Сальський. Цей поступок спричинив велике обурення між присутніми на вулиці росіян-мешканців Києва, замішання, крик і свисти. В тому часі із-за вуглів сусідніх домів появилася білоґвардійська кіннота, яка почала стріляти в сторону придніпрянських козаків. Повстало замішання серед присутніх, які разом з військом почали розбігатись з того місця. Це використали білоґвардійці, переступили демаркаційну лінію і захопили велику частину міста, роззброюючи деякі частини українського війська.

Щоб рятувати армію, яка могла б серед того замішання попасти в денікінський полон поїхав генерал Антін Кравс, комендант Центральної Армейської Групи, не зважаючи на обстріл його авта, до ген. Бредова, коменданта оперуючої в околиці Києва білоґвардійської армії, на переговори.

(Продовження буде)

ПРОТОКОЛ

РІЧНИХ НАРАД ГОЛОВНОГО УРЯДУ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ, ЩО ВІДБУЛИСЯ НА СОЮЗІВЦІ В ДНЯХ ВІД 4-го ДО 9-го ЧЕРВНЯ 1984 РОКУ

(5)

6. ДИСКУСІЯ НАД ЗВІТАМИ ЧЛЕНІВ ГОЛОВНОГО УРЯДУ

Продовження

ВІДПОВІДІ

В. Пастушок дав поради, що треба робити, щоб мати успіх у присднуванні членів. Сказав що треба:

1. Вірити в свої сили і бути переконаним в тому, що забезпечення треба продати. Сказати собі що „якщо це має бути зроблене, то це залежить виключно від мене".

2. Знати все, що відноситься до УНСоюзу — його історію, його цілі, завдання, його візію майбутнього. При тому треба самому вірити в усе те, що УНСоюз пропагує.

3. Знати свого проспекта на члена — скільки йому років, де працює, його родинний стан (діти і їх вік, внуки, кузени).

4. Завжди бути готовим на переконування проспекта, а при тому треба думати тільки позитивно, Як один з примірів, треба самому прийняти децизію, чи дораджувати платити вкладки річно, чи місячно. Завжди мати в кишені, чи в торбі аплікації для дорослих членів і для дітей, як теж різну пропагандивну літературу. Коли трапиться добрий проспект на члена, треба бути готовим, щоб зразу його забезпечити.

Для забезпечення в члени використовувати — христини в церкві, весілля, місце праці, а теж висвітлювання фільму „За стерном долі". Беручи до уваги цензус з 1980 року і кількість українців забезпечених в усіх українських братських союзав, виходить, що 85% українців не є забезпечені в жадному союзі. Ще раз подякував головному організаторові за його велику допомогу, а теж всім членам екзекутиви за їхню співпрацю.

Е. Іванців сказав, що він ніколи не мав на думці дораджувати щоб старатися слідкувати і впливати на політичну активність у відношенні до забезпеченевої леґіслятури. Він говорив про політику активність у Вашінґтоні. Часами затверджують у леґіслятурі такі фінансові і забезпеченеві закони, які не є корисні для УНСоюзу і тому сенатори і конґресмени з поодиноких стейтів повинні б знати, що члени УНСоюзу не є з того задоволені. Така акція зовсім не йде врозріз із статутом УНС. В дальшому вияснив, що він мав на думці, коли говорив про шкідливі мильні інформації, що їх подають деякі люди в сенаті у Вашінґтоні. Сказав, що українська громада, УНСоюз і УККА були в контакті з різними членами Конґресу на протязі довгих років. Такі контакти допомагали українцям при різних нагодах, як у справах дисидентів, побудова дому для старших і т.п. Останніми роками УНСозю мав теж поважні успіхи. У 1977 р., з ініціятиви б. головного предсідника Й. Лисогора, УНСоюз спонзорував Тиждень Оборони Людських Прав. З тієї нагоди відбувся в сенаті „лабіїнґ" а опісля прийняття для сенаторів і конґресменів. У 1982 р. заступник президента Америки Джордж Буш взяв участь в Конвенції УНСоюзу, ди виголосив промову. Під цю пору багато акцій відбувається у Вашінґтоні, найважніша це старання, щоб перейшов закон про голод в Україні. Сказав, що півтора року тому, з ініціятиви православної церкви, засновано Комітет для вшанування пам'яті жертв голоду в Україні. До цього Комітету включився активно УНСоюз, а УККА не погоджувався зі згаданим Комітетом, не приступив до співпраці і не поддержав його праці. Рівночасно в тому часі Комітет заініціював у американському сенаті резолюцію в справі голоду. Це сталося завдяки 6 особам, які є тісно пов'язані зі сенатом. Резолюція була внесена до сенату 29-го вересня 1983 р. і після 6-ох тижнів її прийнято, помимо того, що більшість резолюцій чекає на прийняття щонайменше 18 місяців. Це сталося завдяки групі відданих українській справі людей, які мають зв'язки у Вашінґтоні. В тому самому часі УККА вирішив, що згадана резолюція не повинна бути прийнята і написав чотиросторінкового листа, в якому заатакува згадану групу людей, саму резолюцію, як теж і поодиноких людей. Того листа роздавано під церквами в усіх скупченнях українців в Америці. Однак резолюція була прийнята. Коротко перед прийняттям тієї резолюції підступив до тієї групи сенатор Персі і сказав, що резолюція, яку подала їхня група перейде, а натомість Конґрес не буде спонзорувати резолюції, яку подав УККА. Після цього їх поінформовано, що Катря Чумаченко, директор бюра УККА у Вашінґтоні, відвідала деяких членів Конґресу і заявила їм, що українська громада не піддержує тієї резолюції, яку подала Вашінґтонська група. Рівночасно Катря Чумаченко і Юрій Нестерчук звернулися до Вашінґтонської групи з пропозицією, щоб відбути спільну зустріч. Така зустріч відбулася і тоді спільно узгіднено зміст резолюції. Юрій Нестерчук зустрівся в тій справі з Ігнатом Білинським і подав йому текст спільно узгідненої резолюції. Ігнат Білинський не погодився на той текст і сказав, що він не хоче мати з тим нічого спільного. Після кількох тижнів Ю. Нестерчук повідомив Вашінґтонську групу, що в Ню Йорку зладжено новий інший текст резолюції. При тому він сказав, що зі сенату була вістка, що згаданої резолюції так довго не візьмуть до уваги, як довго українська громада не дасть одної узгідненої резолюції. Незгода в громаді дуже некорисно впливає на хід українських справ у Вашінґтоні. На його думку, обидві сторони повинні сісти разом і договоритися бодай до одного — дуже конечного, а то — однозгідного виступу перед американським урядом. І, на його думку, УНСоюз повинен відіграти в цьому важливу ролю. Союз повинен робити всі старання, щоб був однозгідний український виступ перед американським сенатом і перед американською пресою. Висловився критично про Ігоря Ольшанівського та його інтерв'ю, поміщене в „Українському Тижневику", оцінюючи його шкідливим для української справи та стверджуючи, що цього інтерв'ю не повинен був поміщувати „Український Тижневик". Він вважає, що головний предсідник не повинен був піддержати проєкту резолюції Ольшанівського.

Д-р М. Куропась сказав, що він і українці Чікаґо піддержують сенатора Персі. Сенатор старається, щоб резолюція в справі голоду перейшла. Тепер є така конюнктура у Вашінґтоні, що та резолюція має всі можливості, щоб була прийнята, але сенатори і конґресмени не хочуть співпрацювати з розсвареною громадою.

Т. Шмаґала порушив справу розбиття української громади. На його думку, це є ганьба для громади. Запитався, чи можна знайти розв'язку на ту справу, бо він хотів би, щоб таку розв'язку знайти. Ситуація під цю пору у Вашінґтоні є дуже ясна і недвозначна. Всім відомо, що колись було поняття у Вашінґтоні про українську громаду, що вона зорганізована найкраще з усіх ентичних громад. Коли навіть були тоді якісь непорозуміння у громаді, вони були поза кулісами і про це не знали назовні, тобто у Вашінґтоні. Під цю пору виглядає, що поодинокі особи і організації є більш важливі, як сама справа. На його думку, не треба було творити такої нової організації як УАКРада. Головний Уряд УНСоюзу повинен зосереджувати всю свою працю і увагу виключно для добра Союзу, щоб поставити його на сильних підвалинах. Вважає, що треба співпрацювати з такими людьми, як Ю. Нестерчук і інші, бо важним є справа і добро громади, а не люди, які для добра тієї справи і громади працюють. Висловив надію, що проводові українські церкви вдасться наладнати непорозуміння у громаді. Підкреслив, що УНСоюз мусить стояти понад усі організації і продовжувати свою працю для добра української громади.

о. С. Біляк відповідаючи В. Дідюкові сказав, що будучність щоденника „Свободи" залежить в першій мірі від нас самих, тобто від членів і від передплатників, які читають „Свободу". Велика смертність читачів „Свободи" причиняється до зменшення числа її передплатників. Кожного року вмирає понад тисяча осіб, які читали і могли читати українську газету. Молодь „Свободи" майже не читає, а то може і зовсім її не читає. Д-р Анні Чопик відповів, що „Свободу" читають і читатимуть українські патріоти незалежно від того, чи там будуть поміщені застарілі вістки з Ню Йорк Таймс-у, чи ні. У „Свободі" є друковані такі статті, яких не можна прочитати в ніякій іншій газеті.

Д-р Н. Олесницький дав доповнення до справи, яку порушив Е. Іванців, а саме інтерв'ю з Ігорем Ольшанівським, яке було поміщене в „Українському Тижневику", сказав, що коли завваги, які подав І. Ольшанівський були незгідні з правдою, то редактор тижневика повинен був їх провірити, бо часами такі неточності можуть причинитися до того, що хтось може потягнути УНСоюз до судової відповідальности. Погодився з Е. Іванцівим, що те, що сказав І. Ольшанівський, пошкодило українській справі в Конґресі.

С. Гавриш відповід д-р Анні Чопик, що УНСоюз продовжує, згідно зі статутом, записувати в члени тільки людей, які є слов'янського походження. Теклі Мороз сказав, що ще в грудні минулого року було рішено, що в часі від 17-го до 22-го червня 1984 р. відбудеться на Союзівці секретарсько-організаційний курс. Дотепер зголосилося на нього 50 курсантів. В курсі візьмуть участь тільки ті секретарі, які ще ніколи на курсі не були, нові секретарі й ті, які такого курсу потребують. Відносно того, щоб запросити на нього секретарів зі стейтів Каліфорнії і Вашінґтону, сказав, що є ухвала, що більш економічно буде коли туди поїдуть В. Сохан і він та влаштують там курс для тамошніх секретарів.

Уляна Дячук відповідла В. Дідюкові, що попередній управитель Союзівки був канадським громадянином. УНСоюз старався дістати для нього дозвіл на сталий побут в Америці, а в міжчасі виплачувано йому платню в канадській валюті. Приготовляючи звіт, включено його платню у видатки Союзівки. Теклі Мороз у справі дивіденди сказала, що УНСоюзові, як американській забезпеченевій організації не вільно виплачувати членам дивіденду що два, чи що три і більше років. Є можливість, що в майбутньому члени матимуть вибір — діставати дивіденду чеком, або купувати собі більше забезпечення, або її акумулювати.

В. Сохан дав доповнення до відповіді С. Гавриша д-р Анні Чопик, що згідно зі статутом УНСоюзу, членами УНСоюзу можуть стати українці, словяни і особи з ними посвоячені. УНСоюз іде на зустріч також таким особам, які, хоч не-українці не словяни, належать до українських парафій, українських клюбів, чи інших українських організацій. Вони так, чи інакше, вважають себе частиною української громади. На дальше питання д-р Анни Чопик відповів, що робиться всі заходи, щоб на місце померлих секретарів підшукувати нових. У деяких випадках, коли важко знайти секретаря, Відділ получується з другим Відділом. Вичислив ряд Відділів, у яких замінено секретаря, або получено з іншим Відділом. Подякував усім, хто помагав підшукувати секретарів. Відносно спаду передплатників „Свободи" сказав, що смертність членів у великій мірі причиняється до зменшення її передплатників. На протязі року вмирає приблизно 900 членів. В останньому році втрата в передплатниках була 477, а всіх померлих було 900. В справі акумуляції дивіденди, що її порушила Текля Мороз сказав, що Союз покищо не дає членам можливости акумулювати дивіденду. „Провідіння" виплачує тепер дивіденди що три роки. УНСоюз є великою братською установою і не повинен для вигоди канцелярії задержувати членам дивіденду і виплачувати її що три токи. Д-рові Я. Падохові на його питання, як використано поради Балу сказав, що на підставі його порад, а теж порад трьох інших фахівців забезпеченевих справ та актуарія Сема Урди, пороблено різні зміни, про що він докладно написав у своєму звіті. Евгенові Іванціву вияснив, що УНСоюз, як член Крайового Братського Конґресу користується послугами їхнього леґального департаменту, який докладно слідкує у всіх стейтах за всіми змінами забезпеченевих законів, які відносяться до братських союзів. Вони присилають УНСоюзові всі ці рішення, а теж проєкти законів, для здержання яких треба спільних акцій. Співпраця УНСоюзу з Крайовим Братським Конґресом є дуже тісна, успішна та для нас корисна.

Ґльорія Пашен підкреслила, що члени Головного Екзекутивного Комітету повинні одержувати протоколи засідань вужчої екзекутиви, щоб знати, що було вирішено в таких справах, як репрезентація, справи Союзівки, „Свободи", організаційні наради по Округах, придбання компюторів для Головної Канцелярі УНС та багато інших справ. Самозрозуміло, що вона не може бути на всіх засіданнях екзекутиви, але вона хотіла б знати, як виглядає справа інвестицій УНСоюзу, мешканевого будинку Павлюс Гук, бо вона, як член Головного Екзекутивного Комітету є правно відповідальна перед членами УНСоюзу і тому вона повинна знати про все, що діється в організації. Відносно репрезентації, то згідно зі статутом УНС, до її обов'язків належить репрезентувати УНСоюз на всіх жіночих зборах. Союз Українок Америки, найбільша українська жіноча організація у вільному світі, запросив її взяти участь в XX Конвенції СУА, що відбувалася при кінці травня цього року в Ню Йорку. Вона попросила головного предсідника про офіційного листа до СУ, що вона буде репрезентувати УНС на Конвенції. На її прохання одержала відповідь, що такого листа їй непотрібно. З огляду на те вона зголосила свою участь у Конвенції і зарезервувала кімнату в готелі. Два тижні перед Конвенцією повідомлено її, що вона не може взяти участи у згаданій Конвенції. Сказала, що хотіла б знати, хто був присутній на засіданні вужчої екзекутиви, чому рішено, що вона не може брати участі в Конвенції СУА і чи подані причини є такі, що вона може їх прийняти. Вона повинна знати, чи засідання, на яких були прийняті того рода рішення, мали кворум, а якщо було кворум і рішення були провосильні, вона повинна одержати копію протоколу такого засідання.

В. Сохан відповів Ґльорії Пашен на ті справи, які відносяться до рекордового Відділу. Запевнив її, що коли йде мова про секретарські справи, організаційні винагороди, вкладки, то це все є подане до відома. Це саме відноситься до кампюторів — УНСоюз переговорює з трьома компюторськими компаніями і з одною з них має підписати контракт.

Д-р М. Куропась на питання його батька С. Куропася, що він мав на думці, говорячи про букву „Б" сказав, що він думав про пропозиції Джеймса Балу, бо екзекутива відноситься до них, як до якоїсь загрози. Сказав, що в 1980 році одержано звідомлення Балу, а в 1981 р. це звідомлення докладно перевірено і прийнято 10 пропозицій, які на думку всіх були дуже реальні і цілком можливі до переведення. Коли він порушив цю справу, йому було сказано, що УНСоюз стоїть перед Конвенцією, то не можна принимати ніяких поважних рішень — треба почекати з цим аж після вибору Головного Уляду на Конвенції. Після Конвенції, у вересні 1982 р. знову обговорювано звідомлення Балу і тоді устійнено 6 найважніших рекомендацій. У 1983 р. на річних нарадах Головного Уряду було сказано, що УНСоюз не буде користати з порад Балу, бо він їх дуже розтягає, або іншими словами є заповільний в своїх порадах і тому запрошено на іншого консультанта. З огляду на це він вирішив, щоб раз на все закінчити з Балу, головному предсідникові дати на пам'ятку сорочку з написом Балу та назавжди забути про всякі зміни в організації. З жалем ствердив, що після чотирьох років дискусій та обдумувань, не зроблено ані крока вперід. На його думку, треба було бодай поробити старання в тому напрямі, а якщо того не можна було перевести в життя, екзекутива повинна була здати звіт з тих намагань. В дальшому висловився відносно теперішнього стану української громади. Тарасові Шмаґалі, який ці справи заторкнув, сказав, що немає виглядів на будь-яке порозуміння і згоду. Владика Лостен робить заходи, щоб довести до згоди, але це йому не вдається. Ствердив, що немає доброї волі ані по одній ані по другій стороні. Під цю пору, на його думку, неможливо є дійти до згоди. Тому УНСоюз не повинен тепер звертати уваги на ці справи, а старатися поліпшити та скріпити свою організацію. Підкреслив, що українці можуть сваритися поміж собою, але коли вони виходять на чужий форум, вони мусять бути там з'єднані і однозгідні. Жиди мають поміж собою великі непорозуміння, але назовні вони діють з'єднано. Українська громада мусить доказати, що вона спроможна мати дві окремі сильні організації. Було б дуже добре, коли б прийшло до з'єднання в громаді, але наразі немає на те ніяких виглядів.

Д-р І. Флис сказав В. Пастушкові, що УНСоюз має підписану з Internal Revenue Service умову ще перед 1978 р. Вони мають цілий поверх, який вживають на свої потреби. Термін їхньої умови кінчається. Вони платять дуже мало, бо всього $8.50 за квадратну стопу, але ці стопи є так вимірені, що цілий поверх, який повинен би нараховувати 19,000 стіп, у їхньому обчисленні виносить всього 13,900 стіп. Вони мають інший спосіб мірення. Умова УНСоюзу з ними кінчається 31-го січня 1985 р. і УНСоюз хотів би, щоб вони випровадилися, а тоді поверх можна б винайміти таким льокаторам, з якими було б УНСоюзові „легше жити". Цю справу УНСоюз передав адвокатові.

Василеві Дідюкові на його закиди сказав, що він дуже докладно перечитав його звіт і дійшов до переконання, що останніми роками він цілком не прикладався до праці для УНСоюзу і не зробив нічого для його розбудови. Сказав, що його звіт не є нічим іншим тільки наріканням і ще раз наріканням на всіх і на все. Погоджується з його твердженням, що непорозуміння, які заіснували в громаді, нікому не є потрібні. Запитався, чому В. Дідюк не звернувся до другої сторони з таким самим твердженням і сказав їм, що непорозуміння нікому не є потрібне і не треба його продовжувати. Відносно закиду, що члени Головного Уряду в Канаді не були запрошені на святкування 90-ліття УНСоюзу в Шамокіні сказав, що там не було ніяких спеціяльних святкувань. Там вшановано виключно піонірів УНСоюзу і на його думку на згаданому полуденку не повинні були бути всі члени Головного Уряду з Канади. Відносно майбутности української преси, якою так турбується В. Дідюк, сказав, що всім є відомо, що її майбутність не є весела, хиба прийшов би доплив української іміграції з краю — інакше він не бачить позитивної розв'язки. Загально відомим є, що етнічна преса поволі вмирає і він побоюється, що те саме станеться і з українською пресою.

Ґльорії Пашен, яка запитувала в справі дому для старших віком союзовців сказав, що УНСоюз хоче закупити від Наукового Товариства ім. Шевченка землю, де мав би бути побудовиний такий дім. Ще не узгіднено ціни купна, але вірить, що дійде до згоди. Для УНСоюзу є важливим те, що та земля межує зі Союзівкою. Уповноваження будувати такий дім давали Головному Урядові Конвенції УНСоюзу на протязі 30 чи 40 років. Він вважає, що ті уповноваження є дальше важні та що екзекутива не потребує ще одного. Перед тим, поки УНСоюз зачне будувати такий дім, головний секретар мусітиме вишукати всі резолюції, які були будьколи схвалені — на конвенціях, чи на засіданнях Головного Уряду і сказати, чи екзекутива може починати будову дому для старших, чи чекати на ще одне рішення Головного Уряду.

Анні Гарас, яка сказала, що звіти членів екзекутиви не є нічим іншим, тільки повторенням всього того, що було сказане на протязі останніх двох років відповів, що тоді, коли УККА був сильний — „їхав на білому коні" — тоді ніхто не питався ані не закидав, що звіти повторяються. Але коли УАКРада почала діяти і робити свою роботу, тоді дехто говорить про повторення. Відносно твердження, що редакція „Свободи" не працює так, як повинна б працювати сказав, що він цілковито погоджується з її твердженням, але вияснення на це дасть головний редактор „Свободи", який буде присутній на нарадах і звітуватиме. Його повинна вона запитатися, чому „Свобода" так працює.

Теклі Мороз сказав, що виготовлення копії фільму „За стерном долі" коштує під цю пору $500 до $600. Копії цього фільму робиться з копії а не з оригіналу і тому такі копії дуже скоро нищаться. На питання, хто є тепер „чіф ейджентом" в Канаді відповів, що після смерти Богдана Зорича цю функцію виконує тепер його дружина Ярослава Зорич.

Д-рові Падохові в справі Павлюс Гук сказав, що причиною того, що не були заплачені податки, була вина агенції, яка занималася тими справами. Агенція бачучи, що Корпорація дому Павлюс Гук не має відложеної суми на податки, не висилала чеків на ту резерву, тобто на протязі якогось часу не додавали грошей до резерви, призначеної на заплачення податків. Заявив, що без дозволу агенції не може підвищувати чиншів.

Ґльорію Пашен запевнив, що УНСоюз має асекурацію на всіх членів Головного Екзекутивного Комітету і якщо б зайшла якась судова справа, асекурація покриє усі витрати, пов'язані з даним зобов'язанням. Відносно рішень т.зв. „малої екзекутиви" сказав, що він, коли був вибраний на заступника головного предсідника мав такі самі побоювання, бо не був певний, за що він є відповідальний. Але, нема чого боятися, бо, як уже було сказано, УНСоюз має асекурацію на всіх членів Головного Екзекутивного Комітету.

На твердження Т. Шмаґали, що сталося дуже нефортунно, що створено УАКРаду запитався його, що інакшого повинен був зробити УНСоюз. УАКРада постала після того, як на протязі двох з половиною років не можна було дійти до згоди і порозуміння в громаді. Про потребу згоди легко можна говорити, але її осягнути є дуже важко. УАКРаду створила група організацій, які вийшли з XIII Конгресу УККА. УНСоюз дав УАКРаді фінансову піддержку в сумі $2,000, але він не створив її для своїх потреб. УНСоюз може продовжувати свою працю без УАКРади і без УККА, бо УНСоюз є сам по собі центральною організацією, яка діє через свої Відділи. Запитався присутніх, де, на їхню думку повинен би бути УНСоюз, як не в УАКРаді. Вважає, що УНСоюз повинен бути членом громадської організації. Сказав, що йому напевно не треба ще одної важкої функції — очолювати УАКРаду, але коли цього вимагає добро справи, він не може відмовитися. Сказав, що УНСоюз мусів вийти з XIII Конгресу УККА, бо з ним повелися нечесно — так, як повинні б були з огляду на його заслуги для української справи і української громади на протязі його 90-літнього існування. УНСоюз є в постійнім контакті з Владикою Лостеном, який посередничить у переговорах для привернення згоди. Він особисто не має надії, що та, так дуже бажана єдність і згода в громаді будуть осягнені. УНСоюз мусить робити все, те, що є на добро української громади. На IV Конгресі СКВУ було сказано, а опісля прийнято Конгресом, що всі акції будуть пляновані спільно — УККА і УАКРада і що то приведе до згоди і до єдности в громаді. Голова НТШ д-р Я. Падох запросив УАКРаду і УККА до спільного комітету для відмічення 20-ліття побудови у Вашінґтоні пам'ятника Т. Шевченкові. Якщо це святкування відбудеться успішно, може якраз це буде початковою дорогою до згоди.

В. Дідюк заявив, що він примушений зробити декілька спростувань відносно закидів, які зробив в його сторону головний предсідник. Він вважає, що головний предсідник має право робити завваги, але не погодиться з тим, щоб головний предсідник кричав на нього. Конвенція вибрала його на члена Головного Уряду, так само як і головного предсідника. У своєму звіті від дораджував головному предсідникові робити все те, що є на добро УНСоюзу. Випросив собі всі ті завваги, які зробив головний предсідник в його сторону і висловив вимогу, щоб він відкликав ті закиди. Відносно його заслуг для УНСоюзу сказав, що на протязі 10 років він особисто приєднав до УНС понад три тисячі нових членів та заснував 16 Відділів УНС. В останніх роках він не працював для УНС, бо чекав на доручення від головного предсідника, який багато разів побував у Торонті, але ні разу не потелефонував до нього і не поцікавився, що він робить та ніколи не дав доручення, що він повинен робити. А коли він хотів щось робити для Союзу, то йому не було дозволено, як приміром не дозволено йому взяти участи у спаленні морґеджу, де він мав нагоду сказати дещо про УНСоюз, як теж зорганізувати декілька членів. Сказав, що якщо Канада має приєднувати членів, то її представник повинен був узяти участь у святкуваннях 90-ліття УНС в Шамокіні. Висловив здивування, чому головний предсідник ще дальше говорить про „одиналцятку", якої вже давно нема. Про це не потрібно вже ані писати ані говорити, бо ті справи тільки шкодять Союзові. Підкреслив, що самозрозуміло преса його цікавить — його турбує великий спад передплатників „Свободи", чого, на його думку не завважується в іншій пресі. В Канаді є приріст передплатників української преси. Колись, коли він організував членів, йому говорили, що вони не так є зацікавлені членством в УНС, як вони хочуть одержувати „Свободу". Тепер люди говорять, що вони не хочуть читати „Свободи", бо так, крім т.зв. політики, нічого немає до читання. Надіявся, що це ювілейне засідання Головного Уряду буде в дусі братства. Прикро йому, що мусів забирати голос, але головний предсідник зробив йому кривду, на яку він ніяк не заслужив.

В. Сохан сказав що не міг прийняти сорочки від д-ра М. Куропася. Він не прийняв її тому, що УНСоюз не зіґнурував порад Дж. Балу. Навів слова зі свого звіту, що „всі ці зміни в діловодстві, що ми впровадили їх, чи впрвадимо за порадами фахівців у життьовому забезпеченні та співпраці з актуаріями". Їхніх імен на згадано тому, що деякі з них просили, щоб їх не згадувати, бо вони працюють в других забезпеченевих підприємствах і для них не буде це зручно. Самого Дж. Балу не можна було подавати, бо УНС користувався опініями ще інших знавців. Вичислив, що зроблено за порадами цих чотирьох фахівців та актуарія:

1. за порадою Дж. Балу заанґажовано на працю Вільяма Данка, як продавця забезпечення,

2. заанґажовано на працю керівника братської діяльности,

3. засягнено інформацій в справі реформи вкладок, зворотних вартостей і книжки вкладок.

4. на останній конвенції винесено рішення, що головний організатор не може вже бути виборний,

5. введено забезпечення без лікарських оглядин на суму до $50,000 до 40-го року життя і т.д.

6. поведено кампанію забезпечення без лікарських оглядин. Тут треба дати кредит Т. Шмаґалі за його поради: він дораджував дати 50% забезпечення, а УНСоюз подвоював забезпечення без оглядин,

7. введено нові дивіденди, підвищені після 10-ти років,

8. введено нові дешеві вкладки Т-5 і Т-10 та нові вкладки АДД. Під цю пору працюється над тим, щоб в короткому часі ввести нові грамоти з одноразовими вкладками,

9. Почато старання перевести ревізію вкладок теперішніх грамот і ввести нові кляси забезпечення.

Т. Шмаґала сказав, що у всьому тому, що було тут сказано, є багато іронії, включно з тим, що він сам говорив. У своєму звіті він сказав, що головним завданням УНСоюзу є приєднування членів, збільшування фінансового майна. Заявив, що він ніколи не доражував, щоб творити нову організацію. Він є переконаний в тому, що УНСоюз мусить бути сильною організацією і цілий час до того змагати, щоб усі з нею числилися.

Д-р М. Куропась відчитав резолюцію з останніх нарад Головного Уряду УНС в тій справі: „Єдність української спільноти — це основна підстава буття і праці УНС на протязі близько 90 років. Обставини, що витворилися по XIII Конґресі Українців Америки, внесли розлад в українську спільноту в ЗСА, що поширюється на цілу українську діяспору. Тому ми, Головний Уряд УНС схвалюємо дотеперішні заходи Головного Екзекутивного Комітету УНСта доручаємо йому вести їх далі аж до успішного завершення і поновлення такої репрезентативної установи, яка відповідала б цілям і побажанням української спільноти в ЗСА".

Е. Іванців повторив своє попереднє твердження, що українська громада повинна виступати з'єднано перед американською пресою, чи телевізією, як також урядовими чинниками. На його думку, не потрібно на сторінках „Українського Тижневика" пропаґувати дій ані комітету „Американці в обороні людських прав", ані жадної іншої організації, та не портібно піддержувати морально і матеріяльно їхню працю тоді, коли вони подають неправдиві факти і не діють однозгідно.

На прохання англомовних членів Головного Уряду, д-р Н. Олесницький переклав резолюцію про єдність в українській громаді на англійську мову.

ВІВТОРОК — 5-ГО ЧЕРВНЯ 1984 Р.
Рання сесія — год. 10 рано.

Головний Пресідник д-р І. Флис відкрив сесію і попросив головного радного Андрія Джулу вияснити, чому він вийшов з XIII Конгресу УККА.

Андрій Джула сказав, що він мусить вернутися до 1941 року, коли став секретарем 161-го Відділу УНС. В тому самому часі він був теж фінансовим секретарем у місцевому церковному комітеті. У 1944 р. відбувався у Вашінгтоні, Д.К. Конгрес УККА в якому він брав участь, як делегат. Коли у 1954 р. його вибрано на головного радного УНС, від того часу він брав участь в усіх Конгресах УККА, як делегат 161-го Відділу УНС. Перед XIII Конгресом УККА, коли головний предсідник попросив його репрезентувати УНСоюз на Конгресі, він радо погодився, бо вважав, що це є почесть бути делегатом на Конгрес. Коли прибув до Філядельфії на згаданий Конгрес, він зразу побачив, що є якесь замішання. Два головні урядовці УНС його цілком зігнорували і не відповіли на поздоровлення. Це дало йому до думання, що на Конгресі будуть якісь непорозуміння. Свої підозріння він переказав д-рові Флисові. Під час Конгресу він сидів у такому місці, звідки добре бачив сцену і ведучого Конгресом. Біля нього сиділи жінки, які кожний раз, коли говорив д-р Флис, вигукували нечемно і з погордою. Його ніхто не примушував виходити з Конгресу, але те, що там діялося, спонукало його залишити Конгрес. Підкреслив, що він не хотів би бути ще раз свідком чогось подібного.

8. ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ І РЕКОМЕНДАЦІЇ НА ПРИЙНЯТТЯ ЗВІТІВ

Звіт голови Головної Контрольної Комісії Івана Геврика

Головний секретар УНС.
Перевірено:
Книгу протоколів річного засідання.
Книгу протоколів повного (7 членів) Екзекутивного Комітету.
Книгу протоколів вужчого (4 члени) Екзекутивного Комітету в справі інвестицій.
Переглянув кореспонденцію із секретарями Відділів та організаторами, як також з членами. Стверджую, що як рекордовий, так фінансовий і організаційний відділи ведуть широку кореспонденцію та дають вичерпні відповіді членам і секретарям на їхні листи.

У цьогорічній перевірці Рекордового Відділу я пригглянувся ближче праці службовиків цього відділу і ствердив, що вони мають повне навантаження обов'язків і виконують їх совісно та ефективно. Якщо в майбутньому перейдемо на компютерську систему, нам потрібно привчити молодші сили, щоб могли так ефективно працювати, як наші старші службовики.

Плянування майбутности УНСоюзу вимагає віддати цій справі належну увагу.

Треба при цьому згадати, що головний секретар в цьому 1983 році подбав про впровадження значно знижених вкладок за грамоти кляс: Т-5, Т-10 та АДД та про підвищення сум забезпечення до $50.000.00 без лікарських оглядин. Це значно причинилося до успіхів організаційної кампанії.

Рекордовий відділ, яким керує головний секретар, крім писання протоколів і їх публікації у „Свободі" виконує ще такі праці: перевірку та оформлювання аплікацій, виготовлення місячних виказів членів, вдержування всіх статистик, картотек і документів членства, кореспонденцію з членами та секретарями відділів, оформлювання змін кляс чи сум забезпечення, змін плянів платности вкладок, додавання або віднимання оплат братських фондів і передплати „Свободи", змін прізвищ і спадкоємців, висилку аплікацій на допомоги, виготовлення і висилку аплікацій на грошеві звороти та на посмертні виплати, висилку формулярів на перехід членів департаменту молоді до департаменту дорослих та інших формулярів і друків.

Я перевірив також картотеки суспендованих членів та згрошевлених грамот, платні працівників, дотації, спізнені місячні звіти (26), морґеджі (8), видатки головних урядовців.

ЗВІТ ГОЛОВНОЇ КОНТРОЛЬНОЇ КОМІСІЇ УНС

Згідно з постановою статуту УНС, Контрольна Комісія перевела перевірку майна і діловодства УНСоюзу від 17 до 23 вересня 1983 та від 17 до 23 березня 1984 р. за час від 1-шого січня по 31 грудня 1983 р. Контролю розподілено так: І. Геврик - Рекордовий і Організаційний Відділи, морґеджі, видатки; Н. Олесницький - Фінансовий Відділ; А. Дорошенко - Корпорація Дому УНС; Б. Гнатюк - Союзівка; о. протопресвітер С. Біляк - Видавництво „Свобода".

Під час обох контроль Головна Контрольна Комісія відбула спільні наради з Екзекутивним Комітетом та ствердила, що всі табелі, подані у звітах головних урядовців, а це: головного предсідника, головного секретаря, головного касира, головного організатора, адміністрації „Свободи" і управителя „Союзівки" є правдиві і вірно віддзеркалюють стан майна УНСоюзу з днем 31 грудня 1983 року.

Прибутки і видатки
за час від 1-го січня до 31-го грудня 1983 р.

	Касові впливи	Касові видатки
Січень	$ 663,840.15	$ 476,632.76
Лютий	997,501.61	1,205.042.61
Березень	1,063,626.30	651,566.03
Квітень	931,213.01	1,075,301.09
Травень	944,821.95	926,524.81
Червень	1,352,027.51	1,650,343.07
Липень	973,468.97	1,035,236.96
Серпень	914,634.71	802,542.69
Вересень	1,312,769.78	908,937.11
Жовтень	852,060.18	1,378,916.90
Листопад	1,082,540.87	953,679.27
Грудень	1,462,705.42	1,610,021.06
Разом	**12,551,210.46**	**$12,674,744.36**

З дуже докладної статистики, що її веде Рекордовий Відділ, я мав нагоду перевірити і дістати вичерпні інформації про стан і рух членства. На підставі цієї статистики виготовив я наступні таблиці з основними даними про членство УНСоюзу в 1983 році:

ЗВІТ З ПЕРЕВІРКИ РЕКОРДОВОГО ВІДДІЛУ УНС

ЗМІНИ В АКТИВНОМУ ЧЛЕНСТВІ ЗА 1983 РІК

Стан активних членів з 1-го січня 1983 р.	59,351
Нові члени приєднані в 1983-му році	2,145
Разом	**61,496**

Втрати членства у 1983 році

Суспензи	-19
Грошові звороти	1,121
Виплати за Е грамоти	861
Сплачено вкладки за П грамоти	996
Смертні виплати	894
Інші втрати	123
Разом втрати	**4,014**

Стан активних членів з 31-го грудня 1983 року ... 57,482

АКТИВНІ ЧЛЕНИ

	Стан членів з 1.1.1983 р.	Стан членів з 31.12.1983 р.	Прибуток або втрата
Молодь	14,068	13,547	- 521
Дорослі	38,519	37,153	-1,366
Грамоти АДД	6,764	6,782	+ 18
Разом	**59,351**	**57,482**	**-1,869**

ВСІ ЧЛЕНИ

	Стан членів з 1.1.1983 р.	Стан членів з 31.12.1983 р.	Прибуток або втрата
Молодь	20,314	19,931	- 383
Дорослі	55,124	54,049	-1,075
Грамоти АДД	6,764	6,782	+ 18
Разом	**82,202**	**80,762**	**-1,440**

ЗІСТАВЛЕННЯ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ ПО КЛЯСАХ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ
(Стан з 31-го грудня 1983-го року)

Департамент Молоді

Кляса	Число членів
Кляса І - Т-16	238
Кляса ІІ- Р-70	162
Нові кляси	
Кляса Е-18	2,964
Кляса Е-20	3,506
Кляса Е-65	329
Кляса Р-20	5,426
Кляса Р-65	110
Кляса ТР-65	812
Разом активних членів	**13,547**
Члени на випл. заб. і безпл. продовженні	6,384
Усіх членів Деп. Молоді	**19,931**

Департамент Дорослих

Кляса	Число членів
Кляса І-Старий рід забезпечення	18
Кляса О-Р-70	110
Кляса Т	1,106
Кляса W	10,688
Кляса Р-20	10,528
Кляса Е-20	8,489
Кляса Е-65	2,523
Кляса Р-65	1,426
Кляса DP-60	163
Кляса DP-65	777
Кляса ADD	6,782
Кляса Т-5	55
Кляса Т-10	228

Дорослі члени з молодечими грамотами

Кляса Р-20	599
Кляса Е-20	352
Кляса Р-65	33
Кляса Е-65	54
Кляса Е-18	4
Разом активних членів	**43,935**
Члени на випл. заб. і безпл. продовженні	16,896
Усіх членів Деп. Дорослих	**60,831**
Разом усіх членів 31-го грудня 1983 р.	**80,762**

СТАН ЧЛЕНІВ ТА ЇХ СУМ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ З 31-ГО ГРУДНЯ 1983 Р.

	Число членів	Їх сума забезпечення
Молодь	13,547	$18,937,063
Дорослі	37,153	56,217,434
Акцидентові грамоти	6,782	33,910,000
Молодь на виплаченому забез. і на безпл. продовженні	6,384	5,386,333
Дорослі на виплаченому забез. і на безпл. продовженні	16,896	14,441,062
Разом усі члени	**80,762**	**$128,891,892**

КАНАДА

НОВІ ЧЛЕНИ В КАНАДІ В 1982 І 1983 РОКАХ

	1982	1983
Молодь	76	70
Дорослі	125	92
Акцидентові грамоти	27	39
Разом	**228**	**201**

ПОРІВНЯННЯ СТАНУ ЧЛЕНСТВА УНСОЮЗУ РОКІВ 1982 І 1983

	Стан членства 12.31.1982	Стан членства 12.31.1983	Прибуток або втрата
Молодь	1,695	1,532	-163
Дорослі	4,177	3,964	-213
Акцидентові грамоти	1,323	1,295	- 28
Разом активні члени	**7,195**	**6,791**	**-404**
Молодь на випл. забез. і на безпл. продовженні	179	176	-3
Дорослі на випл. забезп. і на безпл. продовженні	547	597	+50
Разом усі члени	**7,921**	**7,564**	**-357**

Головний організатор:

Провадить листування з Відділами, секретарями й Округами УНСоюзу, веде списки та докладні дані Клюбів Заслужених Союзовців та Будівничих УНС. Він видає „Трибуну УНС", в якій інформує про організаційні справи УНСоюзу, видає обіжники для Відділів, Окружних Комітетів та організаторів, а разом з головним секретарем веде вишкільні курси. Також веде облік нових членів кожного Відділу, плянує, як теж проголошує організаційні та загальні збори Округ.

Дуже важливим чинником є приєднати молодих людей до організаційної праці, як обласних так постійних організаторів, затримати добрих секретарів, які і надальше є головним чинником в організуванні нових членів.

Окремою проблемою є недоцінювання життєвого забезпечення українською громадою.

Дуже болючою справою є, що наша молодь не цікавиться українським організаційним життям і їхніми установами, а в тім і УНС. Все розписується в нашій пресі про збереження молоді при своїй громаді. Нам потрібно в першу чергу звернути увагу на молодь, підшукати молодих організаторів, секретарів, що повинно бути завданням найпершої ваги, коли ми хочемо дальшого росту УНС.

Організаційний Відділ займається оголошеннями в радіо програмах. Помимо невідрадних економічних обставин, він приєднав у 1983 році 2,145 нових членів, забезпечивши їх на суму $7,068,000.00.

Організаційний Відділ має такі самі трудноші, які були в минулих роках, що продовжується вже від 1966 року. Треба при цьому згадати, що безробіття і економічні обставини спричинюють упадок членства.

Рекомендації:

1. Не зменшувати дивіденду членам, а платити таку, яку ми платили досі.
2. Давати більше морґеджів членам, що допоможе в організуванні нових членів.
3. Включати канадських урядовців головного Уряду УН Союзу до участи у великих крайових імпрезах у Вашінгтоні чи на Союзівці, в Окружних Зборах, відзначення 90-ти ліття УНСоюзу в Ню Йорку, як це було в минулому. Американські члени Головного Уряду беруть участь в наших зборах чи конвенціях братських Союзів (Торонто).
4. Що сталося з Культурною Комісією УНС?
5. На Союзівці потрібно побудувати будинок принайменше на 50 кімнат, щоб втримати коло нас наших молодих професіоналістів.
6. Фінансовий звіт Канади повинен бути окремий, так само, як є організаційний і рекордовий.
7. Заанґажувати постійних та обласних організаторів у ЗСА і хоч одного в Канаді.
8. Створити Фундацію УНС, щоб давати допомогу та стипендії студіюючій молоді.
9. Відділ Братської Діяльности приділити до Організаційного Відділу.
10. Збільшити винагороду секретарям, які організують членів.
11. Хто не вибрав грамоти Е-20, платити йому такі відсотки, які платять кредитові спілки.
12. В Канаді потрібно піднайти нового головного агента, який репрезентував би УНС перед забезпеченевими властями Канади і підписував чеки.
13. Конечно старатися збільшити членство.
14. Продовжувати переговори з Українським Братським Союзом у справі злуки.

Закінчуючи свій звіт певними заувагами і рекомендаціями, керуюсь виключно для поширення і росту УНСоюзу, як цілости.

Протягом моєї довголітньої праці для УНСоюзу я старався держати постійний зв'язок з Головною Екзекутивою та виконувати свої завдання і припоручення точно і совісно. Всюди, на більших і менших імпрезах, чи то приватних зустрічах, стараюся поширити інформації про УНС і пропаґувати справу нашої організації на славу 50-ти мільйонового нашого Батька Союзу.

Стверджую, що всі головні контролери доклали всіх зусиль щоби представити повний образ ведених Союзових справ, а також стан наших фінансів.

Кергонксон, 6-го червня 1984 р.

За Головну Контрольну Комісію

Мгр Іван Геврик — голова; д-р Нестор Олесницький — заступник голови; інж. Анатолій Дорошенко — секретар; д-р Богдан Гнатюк, о. Степан Біляк — члени.

Звіт головного контролера Нестора Олесницького

Подаю на розгляд мій другий з черги річний звіт головного контролера Українського Народного Союзу. Знову дякую всім моїм співурядовцям Головного Уряду за їхню допомогу та співпрацю в кожному мойому зусиллі, спрямованому на ріст і розвиток Українського Народного Союзу.

Якщо йдеться про мої особисті досягнення в користь Українського Народного Союзу, то я приєднав у минулому році 6 нових членів із пересічною сумою забезпечення 10-ти тисяч долярів.

Я брав активну участь у річній перевірці стану майна Українського Народного Союзу в березні 1984 року на Союзівці та в будинку УНС-у в Джерзі Сиư. Брав я теж участь у всіх окружних зборах моєї союзової округи, що на них мене запросили, в зборах мого 27-го Відділу, в святкуваннях 90-річчя УНС-у в Шамокіні, Пенсильвенія, та в концерті з тієї ж нагоди в Карнеґі Гол у Ню Йорку.

Був я присутнім на зборах директорів Ukrainian National Urban Development Corporation і відвідав УНС багато разів упродовж року в товаристві осіб, що їхній вклад у працю УНС-у я вважав за дуже потрібний і цінний, зокрема в тих ділянках, що мене особисто інтересують.

У минулорічному звіті я відмітив, що за мою особисту, мету, в часі мого виконання обов'язків контролера Українського Народного Союзу, вважаю здійснення деякої модернізації основної структури Союзу. Хоча - з природи речей - такі зміни видаються іноді революційними та забирають багато часу, я помітив, що Головний Екзекутивний Комітет серйозно ставиться до ідеї компютеризації Головної Канцелярії й Союзівки та започаткував деякі кроки в тому напрямі.

Я активно зацікавлений і слідкую за тієї ідеєю, що її вже від років ставить на обговорення головний радний Тарас Шмагала. Це ідея „синдикування" податкової полегші за готівкові вплати в будинок УНС-у, для охочих інвестувати. Ці грошеві суми повинні б бути призначені на віддавна плянований будинок для старших членів-пенсіонерів, на кондомінії та на розбудову Союзівки. Я відбув зустрічі з „синдикаторами" українського походження й маю враження, що ми можемо не тільки зберегти контролю над будинком але теж заробити гроші на продажу податкових звільнень, з яких не може скористати УНС.

Я подав деякі рекомендації щодо поширення Союзівки, що беруть до уваги потребу піднести її потенціял і завести деякі вигоди. Вважаю, що Союзівка повинна стати прибутковим підприємством упродовж цілого року без уваги на погоду. Я переконаний теж, що наша стипендійна програма вимагає дещо більше далекозорости та практичности. Корисно було б признати одну повну стипендію для студента або студентки журналістики, а одну для студента або студентки готелярства, під умовою, що студент чи студентка журналістики зобов'яжеться працювати 5 літ після закінчення студій в одному з наших часописів, а другий чи друга працюватиме кілька літ на Союзівці. В цей спосіб, якщо експеримент удався б, ми зможемо бодай у деякій мірі, мати контролю над нашою долею та поменшити нашу залежність від химер ринку праці.

ЗВІДОМЛЕННЯ З ПЕРЕВІРКИ ФІНАНСОВОГО ВІДДІЛУ УНС
(За рік, що закінчився 31-го грудня 1983)

Активи УНС зросли в звітному році із дол. 47.643.015 до дол. 49,788,943, що означає зріст на поверх двох мільйонів долярів. Відношення чистого прибутку від інвестицій до пересічного прибутку збільшився з 7.78 до 8.31 відсотків у тому самому часі. Активи ульоковані в гіпотечних позичках членів Союзу збільшилися з 2.77 мільйонів до 3.3 мільйонів долярів. Усі прохання про гіпотечні позички, що заслуговували на увагу, були узгляднені, згідно з умовами гіпотечної програми УНС-у.

Сума грошей у бондах зросла з дол. 33,767,710 до дол. 35,914,700, а вартість резервового фонду (unassigned fund) збільшилася із 12.5 мільйонів до приблизно 14-ти мільйонів долярів і переходить тепер 27% всіх активів Союзу.

Річна сума всіх чиншів у будинку УНС наближається до 2.5 мільйонів долярів і частину позичок від членів (400 тисяч долярів) вже сплачено. Це залишає ще до заплати 8 мільйонів у „боргових зобов'язаннях". Тому, що відсотки за ті „боргові забов'язання" є такі, або й вищі як за різні роди банкових інвестицій, наші члени радо їх набувають.

Багато договорів винайму помешкань у будинку УНС-у незабаром вигасають. Це вможливить нам піднести висоту чиншів за них до суми 20-ти долярів річно за одну квадратну стопу. Особисто був я свідком, як орендарі просто благали управителя нашого будинку про більше квадратних стіп.

Стверджую, що фінансові звідомлення та документи з якими контролери мали нагоду познайомитись, повністю та достатньо з'ясовують фінансовий стан УНС-у та приготовані згідно із загально прийнятими принципами звітности.

НОВІ МЕЖІ ВІКУ ТА СУМ ПРИ ЗАБЕЗПЕЧУВАННІ БЕЗ ЛІКАРСЬКИХ ОГЛЯДИН

З 1-им січня 1983 р. ввійшли в силу нові межі віку та максимальні суми забезпечення, на які можна вносити аплікації без лікарських оглядин. Із цією зміною, апробованою рішенням Головного Екзекутивного Комітету, особи в доброму стані здоров'я можуть вносити аплікації на забезпечення без лікарських оглядин в ось таких межах сум забезпечення та віку:

$50,000 до віку 40 років
25,000 до віку 45 років
10,000 до віку 50 років
5,000 до віку 55 років
3,000 до віку 60 років
1,000 до віку 65 років

Сума забезпечення з лікарськими оглядинами не має обмежень, за виімком законних у деяких стейтах.

При забезпечуванні на суми $10,000 і вище УНСоюз користується інформаціями про аплікантів, одержаними від спеціяльної перевірочної установи, яка збирає такі інформації через своїх аґентів. Такі інформації засягатиме УНСоюз також про аплікантів у віці понад 60 років коли вони будуть вносити аплікації на забезпечення на суми понад 3,000.

Звіт головного контролера Анатолія Дорошенка

Від 17-го до 23-го березня 1984 р. брав участь у річній перевірці майна та адміністративного стану УНСоюзу.

Як і попереднього року, так і цим разом, моєю головною віповідальністю була перевірка фінансів Корпорації Дому УНСоюзу.

КОРПОРАЦІЯ ДОМУ УНСОЮЗУ

ПРИХОДИ	1983	1982	%
Чинш від винайму	$2,156,946	$2,056,076	4.9
Паркування авт	51,419	40,160	28.0
Відсотки від ощадностевих конт	26,575	30,124	(11.8)
Комісове	3,530	2,922	20.8
Разом	**$2,238,470**	**$2,129,282**	**5.1**

ВИДАТКИ			
Оперативні	$ 733,730	$ 748,619	(2.0)
Адміністративні	111,175	148,312	(25.0)
Відсотки за позички	1,284,491	1,164,847	10.3
Амортизація	285,514	284,964	0.2
Разом	**$2,414,910**	**$2,344,742**	**3.0**
Повернуті видатки	141,170	121,517	16.2
Разом	**$2,273,740**	**$2,223,225**	**2.3**
НЕДОБІР	**($35,270)**	**($93,943)**	

У 1983 році Корпорація Дому дістала позичок на суму $200,000 від членів УНС. Ставка винайму була $9.84 (кв. стопа), а в 1982 р. становила $9.36 (кв. стопа), тобто зросла на 5.1%.

Найнятий публічний рахівник Михайло Вархол зробив перевірку фінансових звітів і повідомив, що в зіставленні активів, пасивів, балянсу фондів, приходових та розходових звітів усе вірно подано.

ІНШІ СПРАВИ

КОНВЕНЦІЙНІ РЕЗОЛЮЦІЇ

Слідуючі резолюції, схвалені 30-ою Конвенцією, все ще чекають на відповідну акцію Головного Екзекутивного Комітету:

Резолюція у загальних справах: „...нехай буде схвалено, що 30-та Звичайна Конвенція УНС висловлює своє становище і побажання, щоб Головний Уряд УНСоюзу на протязі шести місяців після 30-ої Конвенції встановив спеціяльне оперативне тіло, складене з членів УНСоюзу, і яке мало б до розпорядимости бюджет у висоті 5,000 дол. річно і якого єдиним завданням було б поборювати переважаючі вияви помилкових і неправильних інформацій про Україну".

Резолюція у справах змін і поправок до статуту: „Конвенція УНСоюзу схвалює назначення спеціяльного Комітету..., які приготовлять і оформлять пропозицію поправки статуту в справі створення Дирекції УНСоюзу в Канаді і її функцій..., щоб була включена до статуту УНСоюзу в якнайскоршому часі."

ЗАКІНЧЕННЯ

В своєму минулорічному звіті я подав ряд рекомендацій для поліпшення діяння адміністративного апарату УНСоюзу. Це я робив на базі 14-літньої участи в Головному Уряді УНСоюзу та 20-літньої практики як професійний керівник (manager) в американських корпораціях. До цього часу майже ніяких відгуків від членів Головного Екзекутивного Комітету я не чув. Маю надію (як і більшість членів Головного Уряду), що в скорому часі Екзекутивний Комітет почне робити поступи в своїй діяльности, щоб змінити теперішній незадовільний стан.

Звіт головного контролера д-ра Богдана Гнатюка

ЗВІТ З ПЕРЕВІРКИ СОЮЗІВКИ
(За час від 1-го січня до 31-го грудня 1983 року.)

Річну перевірку „Союзівки" переведено на основі головних касових книг приходів та виплат, підручних книг приходів та витрат всіх рахункових трансакцій та місячних банкових зіставлень. Перевірка, як у минулих роках, так і в цьому 1983 році охоплювала:

а)Перевірку рахункових і банкових книг

б)Готелеву адміністрацію

в)Стан будинків, плавальні , тенісових кортів, відбиванкових площ, водної і каналізаційної систем та стан доріг.

г)Рух гостей на Союзівці.

г)Літні табори для дівчат і хлопців, курси тенісові й культурно-розвагову працю.

д)Перевірку (інвентаризацію) всього майна Союзівки, а головно крамницю кухні та алькогольних напитків.

Перегляд загального фінансового стану, розбудови оселі, й готелевого ведення поданий у статистичних даних

ПРИБУТКИ І ВИДАТКИ ЗА 1983 РІК

Виказ Прибутків і Видатків по місяцям

	Прибутки (депозити)	Видатки
Січень	$30,183.51	26,625.53
Лютий	59,882.77	55,440.96
Березень	21,500.25	22,867.43
Квітень	34,402.29	37,998.89
Травень	34,588.84	34,774.95
Червень	98,270.59	84,506.76
Липень	127,588.71	79,726.56
Серпень	122,024.02	146,787.96
Вересень	109,953.26	108,605.03
Жовтень	33,074.36	53,464.25
Листопад	30,849.69	35,808.88
Грудень	9,971.35	29,203.93
Разом: (Депозити)	**$712,289.64**	**$715,811.13**
Зворот позички УНС		$15,000.00
		$700,811.13
Перевірка і поміри танцювальної плятформи		3,741.78
Платня директора Оселі (Виплата Гол. Урд. УНС — Канада)		$13,191.36
Позичка в УНСоюзі ... $122,000.00		
Разом	$590,289.64	$717,744.27
Разом прибутки (нет)		$590,289.64
Разом видатки		717,744.27
БАЛЯНС: недобір		**$(-127,454.63)**

Розподіл Прибутків і Видатків 1983 р.

Прибутки:	
Винайм кімнат і прохарчування	$412,022.17
Напитки (Бари)	90,314.32
Крамниця (торг)	30,104.77
Бара-Буфет (перекуски)	17,118.40
Податок від продажу	32,269.14
Різні прибутки	8,460.84
Разом Прибутки:	**$590,289.64**
Видатки: (готелеві)	
Харчі	$106,167.84
Напитки	41,468.30
Перекуски (Буфет)	9,016.60
Крамниця (закуп товарів)	15,930.66
Кухня і їдальня	2,995.00
Пральня	24,285.49
Платні	139,906.70*
Податки від платень	38,744.37
Електрика, газ і огрівання	68,716.15
Направи	41,324.88*
Податки від нерухомостей	35,641.17
Податок від продажу	32,640.38
Забезпечення	21,586.06
Транспортація	718.03
Телефон	9,006.95
Канцелярійні прибори	4,468.99
Культурно-розвагові імпрези	18,834.12
Оголошення	884.00
Хворобове забезпечення	5,400.83
Банкоі оплати і виміни	6,947.93
Звороти	14,200.03
Кошти правні (адвок.)	1,816.56
Разом	**$640,701.04**
Розбудова Оселі	
а) Закуп інвентаря (меблі і т.п.)	$49,471.74
б) Розбудова Союзівки	27,571.49
Разом:	$77,043.29
Разом загальні видатки:	**$717,744.27**

* З конта Гол. Урд. УНС виплачено суму $16,191.36

Рахунок чистого прибутку Союзівки із узгідненням банкових конт 1983 рік

Балянс з 31-го грудня 1982 р.	$4,649.51
Прибутки - (депозити) за 1983 р.	712,289.64
Разом депозити:	$716,939.15
Видатки за 1983 рік	715,871.13
Балянс на 31-го грудня 1983 року (за банковим розрахунком)	$1,128.02

Готівка ульокована в банках

Елленвіл Нац. Банк	$984.96
Кі Банк	143.06
Разом	$1,128.02
Елленвіл Нац. Банк (готівка в канад гр.)	1,280.47
Разом сальдо на день 31-го грудня 1983 р. (за банковим зіставленням)	$2,408.49

Зіставлення-балянс на 31-го грудня 1983 р.

Видатки на розбудову Союзівки	$27,571.49
Закуп меблів і устаткування до кімнат	49,471.74
	$77,043.23
Готелеві видатки	640,701.04
Разом видатки:	$717,744.27
Разом прибутки:	$590,289.64
Балянс: Недобір	**($-127,454.63)**

Інвентаризація майна крамниці, бари і харчів

а) Крамниця:			
Інвентар з січня 1983 р	$23,589.03		
Видатки-закуп 1983 р.	$15,930.66		
Товар в депозиті		-3,000.00	36,519.69
Інвентар (січень 1984 р.)			18,329.22
Видатки за проданий товар 1983 р.			$18,190.47
Зіставлення:			
Рахунок чистого прибутку — 1983 року			$34,460.55
Видатки за проданий товар — 1983 р.			18,190.47
Чистий прибуток за 1983 р.			$16,276.08
б) Харчі:			
Інвентар (січень 1983 р.)	$4,595.39		
Закуп харчів в 1983 р. на		$106,167.84	110,763.23
Інвентар харчів (січень 1984 р.)			6,228.00
Зужито харчів в 1983 р. на суму			$104,535.23
в) Бари:			
Інвентар (січень 1983 р.)	$12,853.43		
Закуп напитків в		44,350.07	57,203.50
Інвентар (січень 1984 р.)			12,891.14
Видатки за напитки в 1983 р.			$44,412.36
Зіставлення:			
Приходи (бара) 1983р.			$87,687.45
Видатки за напитки 1983р.			44,412.36
Прибутки з бар за 1983 рік			$43,275.09

Підсумки та рекомендації

Прибутки на Союзівці в 1983 році дали загальну суму $590,289.64 та виказали зріст на $49,853.05 у порівнянні з прибутками з 1982 р. Видатки в 1983 році виносили $717,744.27 і в порівнянні з видатками з 1982 року ($590,117.59) були на $127,626.68 більші. Рік 1983 закінчився недобором на суму $127,454.63. Причиною мінусового балансу був в першу чергу великий вклад гроша в розбудову Союзівки, закуп меблів та устаткування, а також великий зріст платень ($50,014.41 більше, як в минулому 1982 році). Рівнож треба мати на увазі, що засадничий прибуток Союзівки є залежний від успішного готелевого літнього сезону.

Як у минулих роках, так і у звітовому 1983 році на Союзівці відбувалися, крім з'їздів та зустрічей членів українських товариств і організацій та чисельних весіль, наради Головного Урядя УНСоюзу, табори для дітей (дівочий від 18 червня до 2 липня; хлоп'ячий від 3 липня до 16 липня), тенісовий відбувся від 19 червня до 30 червня (57 дітей); курси українського народного танку (для початкуючих і заавансованих — 93 дітей) відбулися від 31 липня до 8 серпня. З великим успіхом відбулися в часі „Дня Праці" плавацькі змагання та тенісові турніри, при великій участі молоді і понад тисячі гостей-глядачів. Культурно-розвагові імпрези були на високому мистецькому рівні, з участю кращих мистецьких сил та молодих талантів-мистців. Союзівка була і надальше атрактивним центром для членів УНС та української громади, а в першій мірі для української молоді.

В 1983 році проведено грунтовну перебудову і відновлення кімнат в головному будинку. Рівнож проведено направу доріг і площ на паркування, направу тенісових кортів, встановлення нових вікон, малювання будинків назовні, та виконано ряд менших праць, як встановлення сіток на вікна, водопроводів і електричних проводів. На розбудову Оселі та покращання її вигляду в 1983 році виданок $77,043.23. Як в попередніх роках, так і в 1983 р. великий відсоток праць виконано у власному заряді та власними силами працівників Оселі, чим поважно зменшено видатки. На цьому місті хочу рівнож відмітити, що з початком січня 1984 року відійшов управитель Союзівки Юрій Прокопець, а на його місце Гол. Екзекутивний Комітет УНС прийняв Івана Рабкевича.

Рекомендації:

Головна Контрольна Комісія рекомендує Головному Урядові:

а) Розглянути можливості побудови готелевого будинку („мотелю"), який забезпечував би вимоги наших гостей та дав би можливість відбувати Конвенції УНСоюзу на Союзівці.

б) Приступити до будови кращих приміщень для молоді, яка перебуває в таборах чи на курсах.

в) Закінчити інсталяцію електронічної системи алярму в часі вогню згідно з вимогами стейтових законів.

На закінчення Головна Контрольна Комісія звертається з апелем до членів УНСоюзу та всієї української громади проводити свої вакації на Союзівці, а українську молодь закликає до участи в курсах і літніх таборах та вакацій серед своїх ровесників на Союзівці.

Звіт головного контролера о. Степана Біляка

З ПЕРЕВІРКИ ВИДАВНИЦТВА „СВОБОДА"

Річна перевірка УНСоюзу, включно з його видавництвом „Свобода", відбулася від 19-го до 23-го березня 1984 року. Перевірка відбулася в усіх відділах Видавництва, а саме: редакції щоденника „Свобода"; редакції англомовного „Українського Тижневика"; редакції дитячого журналу „Веселка"; адміністрації видавництва та книгарні; в друкарні й експедиції.

ВИСЛІД ПРОВЕДЕНОЇ ПЕРЕВІРКИ ПО ВІДДІЛАХ

1. Редакція щоденника „Свобода"

„Свобода", „газета хрестоносних походів" — як її вдало назвав редактор-емерит Антін Драган в „Альманасі УНС 1983", якраз пів року тому закінчила своє славне 90-річчя і увійшла в останню декаду перед столітнім ювілеєм, яке, як знаємо, випаде на 15-го вересня 1993 року. Тож мені особливо приємно якраз контролювати цей щоденник-п'ятиденник, з кожного бо числа його досі, без перебільшення кажучи, усміхається до нас наша поселенча, майже столітньої давности історія — наше перебудування на цій вільній землі Вашінгтона.

90-річний ювілей „Свободи" є вже піврічної „давности", проте цей ювілей зовсім не переочений її видавцем і господарем — Українським Народним Союзом, що також майже „наздогнав" славну ювілятку, бо цього 1984 року Українському Народному Союзові сповнилося 22-го лютого рівно 90 років існування, виповненого незвичайно корисною і конструктивною працею для Американської України. Цю працю якраз і найбільше допомагала УНСоюзові виконувати газета „Свобода" та інші видання, зокрема вже півстоліття існуючий „Український Тижневик" та 30-річна „Веселка". Тому це не є пересадне твердження, що українцям на поселенні в Північній Америці не можна обійтися без УНСоюзу і без його цінних видань, а раз так, то треба старатися, щоб вони зростали, розвивалися, поширювалися й міцніли.

Це, сказати б, радісна і світла сторінка — вся ця корисна праця , яку виконує „Свобода". Це навіть праця незаступима, бо „Свобода" є найбільша, найдавніша й найпоширеніша українська газета у вільному світі. І ми всі знаємо, якою відповідальною ділянкою є справа видавнича української діяспори, бо тільки у вільному світі може лунати вільне українське слово, у той час, коли Україна, земля наших батьків і дідів, далі є поневолена, окупована чужою брутальною силою, і не може мати ані вільної преси, ані ніякого іншого вільного вияву її сил і прагнень. Тому з особливою увагою на цей, майже унікальний у нашій сучасній дійсності, часопис „Свободу" і читачі, і автори, і членство УНСоюзу, і керівництво його, ми всі звертаємо пильний погляд, дивимося на всі її позитивні вияви і на всі її слабі, чи й навіть негативні. Все це звичайно для того, щоб, вчасно виявивши слабі місця чи хиби, допомогти їх усунути, в той сам час даючи велике признання за все те, що було зроблене добре.

„Свобода" займає особливе місце в громадському житті українців в ЗСА й Канаді; це єдиний щоденник, який фінансово майже на половину незалежний від передплат, бо спирається на поважну фінансову підтримку Українського Народного Союзу.

Щоб зменшити ці річні дотації від УНСоюзу, треба звернути особливу увагу на можливості для збільшення питомої ваги видавництва в культурному й господарському житті нашого поселення, бо вони досі не були використані як слід.

Замість уділювання „Свободі" дотацій від УНСоюзу, видавничій справі треба приділити більше уваги, бо це дасть добрі наслідки і принесе користь для громади, а для видавництва „Свобода" фінансову допомогу. Збільшення якости й об'єму щоденника, як і збільшення видавництва книжок у видавництві УНСоюзу, я знову рекомендую, оцінюючи цілком реальні можливості.

Особовий склад редакції щоденника „Свобода":

Головний редактор Зенон Снилик, редактори Володимир Левенець, Любов Коленська, Людміла Волянська, Тамара Кардашинець, Роман Вербовий. Крім цього постійного особового складу, в редакції неповний робочий тиждень працюють д-р Володимир Душник, Ольга Кузьмович та Іван Кедрин-Рудницький. Постійно співпрацюють з редакцією 25 дописувачів і приблизно 30 постійних кореспондентів.

Щоденник „Свобода" виходить п'ять разів на тиждень, переважно в об'ємі чотирьох сторінок. У 1983-му році вийшло 249 чисел „Свободи", з того 199 чисел на чотири сторінках, 23 на шістьох сторінках і 27 на вісімох сторінках.

Восьмисторінкові числа „Свободи" включали числа з місячними звітами Екзекутиви УНСоюзу, а також сторінки „Трибуни Союзу". Тираж щоденника „Свобода" — 15.500 примірників денно.

ВИКАЗ ЧИТАЧІВ „СВОБОДИ"

	1982	1983
Члени УНС	8.641	8.164
Жінки і молодечі	2.782	2.627
Передплатники	1.339	1.484
Кольпортаж	189	170
Майбутні	25	30
Ґратіс і виміна	100	110
Інші	230	230
„Голови" - адреси місцевостей	310	350
Разом	13.616	13.165

2. Редакція англомовного „Українського Тижневика"

Особовий склад редакції англомовного „Українського Тижневика": головний редактор Рома Гадзевич та редактори Юрій Зарицький і Марта Коломиєць.

Крім них з редакцією співпрацюють 2 постійні дописувачі та 6 постійних кореспондентів. Англомовний „Український Тижневик" проводить велику й корисну роботу серед молоді, яка вже не володіє достатньо українською мовою, про що свідчить постійний зріст читачів. Очевидно редакції належить заслужене признання в цьому відношенні.

„Український Тижневик" і дальше виходить на 16-ти сторінках формату таблоїду раз на тиждень з датою кожної неділі.

В „Українському Тижневику" є спеціяльні розділи, присвячені, змаганню за людські та національні права в Україні, УНСоюзу та братські вістки, матеріяли діяльности в обороні правди про Україну в пресі, спростування неправдивих інформацій про Україну в засобах масової інформації та інших формах друкованого слова, матеріяли з культурного життя українців метрополії Ню Йорку, репортажі та вістки про діяльність молодечих організацій.

Тираж англомовного „Українського Тижневика" виходить в 6.500 примірниках на тиждень.

ВИКАЗ ЧИТАЧІВ „УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВИКА"

	1982	1983
„Укр . Віклі"	5.818	5.458
„Голови" - адреси місцевостей	70	82
Кольпортаж		35
Разом	5.888	5.575
з того:		
Членів УНС		3.700
Не-членів		1758
„Голови" місцевостей і кольпортаж		117
Разом		5.575

3. Редакція дитячого журналу „Веселка"

Особовий склад редакції журналу „Веселка": редактор проф. Володимир Барагура та співредактор проф. Роман Завадович і 8 постійних співробітників-дописувачів.

Дитячий журнал „Веселка" — це місячник, який виходить 12 разів у році (11 разів у році — число за липень і серпень подвійне).

Тираж дитячого журналу „Веселка"– 1.200 примірників місячно.

ВИКАЗ ЧИТАЧІВ „ВЕСЕЛКИ"

	вересень 1983	березень 1984
Передплатники	724 прим.	823 прим.
Даром і виміна	179	151
Премії (будучі члени)	3	2
Школи	126	120
Кольпортаж	6	6
Нові - незаплачені	2	4
	1.040	1.106

4. Адміністрація і книгарня

Особовий склад Адміністрації „Свободи": керівник адміністрації Люба Лапичак, співробітники Дарія Семеґен, Квітка Стецюк, Олена Гентіш, Олена Смотрич, Валентина Якимчук; завідуючий книгарнею (від 11.10. 1983 р.) Євген Гарасимчук.

Облік і ведення касових книг проводиться в належному порядку, як щодо прибутків, так і видатків. Загальний фінансовий стан, як подано з записках видавництва „Свобода" за 1983-ий рік, згідний з підрахунками Контрольної Комісії.

5. Друкарня та експедиція

Особовий склад друкарні та експедиції: керівник друкарні - Анатоль Домарацький успішно без затримки виконує всі роботи, які йому доручає Головна канцелярія УНСоюзу, редакція „Свободи", редакція англомовного „Українського Тижневика", редакція „Веселки" та Адміністрація „Свободи". Завдяки совісній праці всіх робітників друкарні та експедиції, всі праці викінчуються своєчасно та акуратно. Склад працівників друкарні та експедиції: Авіда Арзоля — складачка на компюторі „Українського Тижневика", частини „Українського Квартальника" в англійській мові, та ряд інших видань — лише в англійській мові. Симон Череватий - працює в експедиції всіх видань „Свободи" та інших, які висилаються зі „Свободи". Степан Чума - заступник керівника друкарні, друкар на машині „Малтіліт", який виконує всі друкарські роботи, які рівнож є потребі при ломці та на компюторі в українській та англійській мовах. Зенон Дабровний - помічних пресмана, та помічник експедиції. Анна Лис — складачка на компюторі новинок на першу сторінку, як рівнож союзових місячних та частинно річних звітів;

складає англійською та українською мовами. Рональд Ілющенко - складач на компюторі, третьої і четвертої сторінок. Олексій Койфман - складач на компюторі та розвощик „Свободи" по кіосках в Ню Йорку. Роман Павлишин - метрампаж „Свободи" та всіх видань. Богдан Дворський - приготовляє фотографічно „Свободу" та всі її видання почавши від фотографій-знімок, роблення фільму зі сторінок до передання його на цинкову плиту. Мирослава Мирошниченко - складачка на компюторі другої сторінки „Свободи". Галина Кузьма - складачка на компюторі наших та чужих журналів, які друкуються в друкарні „Свободи". Неоніля Сохан - складачка на компюторі в українській та англійській мовах, як рівнож різних робіт на замовлення, як журнали, весільні запрошення і т.п. Ярослав Сидоряк - кваліфікований складач в українській та англійській мовах для оголошень „Свободи", та всіх видань у „Свободі", як рівнож всіх дрібних робіт. Генрик Криштофяк - пресмен на машині, яка друкує „Свободу", пильнує висилку „Свободи" на адресарі та допомагає час від часу в заступстві відсутніх в фотографічному відділі. Ярослав Небелюк - допомагає у висилці „Свободи" на пошту, як рівнож виконує дрібні роботи в експедиції чи Адміністрації та друкарні:

Праці, які виконує друкарня і експедиція

Друкування і укладання щоденника „Свобода", його висилання; друкування і висилка англомовного „Українського Тижневика", дитячого журналу „Веселка" та англомовного „Українського Квартальника" і Альманаху".

Інші види друкування для УНСоюзу та різних організацій і окремих осіб упорядкування всього надрукованого матеріялу, висилка його замовникам та багато інших дрібних робіт.

-1983-

ПЕРЕДПЛАТИ ЩОДЕННИКА „СВОБОДА":

1. Члени УНСоюзу по $15.00 річно	$38.921.29
2. Особи, які не є членами, по $40 річно	51.743.52
3. Примірники продавані в кіосках	5.724.55
Разом	**$96.389.36**

ПЕРЕДПЛАТИ АНГЛОМОВНОГО „УКРАЇНСЬКОГО ТИЖНЕВИКА":

1. Члени УНСоюзу по $5.00 річно	$16.673.98
2. Особи, які не є членами, по $8.00 річно	9.942.50
3. Примірники продавані в кіосках включені вище.	
Разом	**$26.616.48**

Передплатники дитячого журналу „Веселка":

1. Члени по $5.00 річно - не члени по $8.00	$4.059.70

ПРИХОДИ ЗА 1983-ий рік:

Передплати	$127.065.54
Оголошення	169.819.66
Друкарські роботи	80.400.61
Дотації від УНСоюзу	645.000.00
За Альманах	19.607.55
Пресовий фонд	5.578.19
Книжки	11.411.83
Зворот за пошту	7.014.01
Різне	2.577.13
Разом	**$1,068.474.52**

РОЗХОДИ ЗА 1983-ий рік:

Платні	$467.815.28
Пошта	267.888.14
Папір, чорнило, кліші та інші матеріяли, машини, вдержування їх і направи	208.738.09
Телефони	6.808.92
Кореспонденти, газети, пенсії, податки, книжки та інше	110.839.23
Разом	**$1.062.089.66**

Коли ж говорити про „Свободу", то контролерові, тобто підписаному, приходять на допомогу і читачі-критики, з якими зустрічаюся, і які, знаючи, що я відповідальний за контролю „Свободи", обдаровують мене часто своїми опініями про публікацію: добрими і критичними. На жаль, цих останніх мабуть більше! А вже найбільше є таких, що радять, як поліпшити наші періодики, згідно з рекомендаціями і постановами декількох Конвенцій УНСоюзу. Серед тих порад є багато конструктивних і здійснимих, беручи до уваги об'єм і зміст „Свободи". Багато, очевидно, є й таких, які є і залишаться „побожним побажанням", бо в практиці не все можна провести в життя. Я старався балансувати поміж тими плюсами й мінусами і знаходити позитиви частіше ніж негативи, враховуючи наші специфічні й дуже нелегкі обставини проживання на поселеннях, далеко поза Україною, де видавати часописи українською мовою (щоденники зокрема) — справа не легка з багатьох причин...

Очевидно, що на першому місці „нарікань" стоять критики осіб-редакторів. Думаю, що маємо ми таких працівників пера, тобто редакторів і таку пресу на еміґрації, якими ми є самі, якими є наша еміґраційна спільнота. Але, - писав колись Василь Софронів, „одного тільки не можна закинути українському журналістові на еміґрації: браку ідейности, патріотизму і посвяти...". Я вповні впевнений, що всі або майже всі працівники редакції „Свободи", „Українського Тижневика" і „Веселки" — відповідають цим трьом вимогам.

Мгр І. Гервик, голова К.К. вніс в імені Контрольної Комісії пропозицію прийняти всі звіти з виїмком сенатора Павла Юзика, якого звіт не є звітом, бо він сам назвав це скаргою і вона повинна була бути спраямована до Головної Контрольної Комісії.

Й. Лисогір не погодився з твердженням голови Контрольної Комісії і сказав, що сенатор П. Юзик подав свій звіт, який назвав скаргою і тому його треба прийняти як звіт.

Д-р І. Флис завважив, що коли хтось подає скаргу, то, згідно зі статутом УНС, повинен подати її до Контрольної Комісії.

Мгр І. Геврик пригадав Й. Лисогорові, що подібні справи бути вже давніше, тоді, коли він був головним предсідником і тоді такі справи розлядала Контрольна Комісія. Сенатор Юзик назвав це скаргою і тому треба розлядати, як скаргу.

В. Дідюк запитався, коли ця „скарга" була внесена до екзекутив. Якщо екзекутива бачила, що це не є звіт, то повинна була звернутися до сенатора і сказати йому, що то не є звіт, але скарга і її треба передати для розляду Контрольної Комісії. На його думку, це треба прийняти як звіт сен. П. Юзика.

В. Сохан відповів, що скарга прийшла до Головної Канцелярії 13-го квітня 1984 р. Він декілька разів старався сконтактуватися зі сенатором, але все без успіху.

Д-р Я. Падох висловив думку, що для добра зборів і УНСоюзу треба цю „скаргу" прийняти, як звіт сен. П. Юзика.

Д-р І. Флис сказав, що Головна Контрольна Комісія має чітко визначені обов'язки у Головному Уряді УНС. Коли члени Контрольної Комісії вирішили, що то є скарга, то тоді треба поступити з нею згідно з вимогами статуту.

Д-р Н. Олесницький не погодився з твердженням д-р Я. Падоха, що наслідки розгляду скарги Головною Контрольною Комісією можуть потягнути для УНСоюзу некорисні наслідки. Він навів із статуту УНС параґрафи 42 і 44. У 42-му параґрафі є подані обов'язки Головної Контрольної Комісії, а зокрема таке: ...„розсліджитувати всі прохання і скарги внесені членами проти головних урядовців"..., а параґраф 44: ...„усунення та завішення в урядуванні головних урядовців" — де є сказано — ...„будь-який член Головного Уряду може бути завішений в урядуванню або усунений, якщо на це є причина. Підставою такого завішення або усунення може бути будь-який вчинок зловживання, надужиття або невиконування свого уряду". Титул такої справи називається обвинувачення. Сенатор не назвав цього обвинуваченням, там нема написано, що він бажає, щоб суспендувати чи усунути будького і тому тут не входить в рахунок суспендування. Сенатор назвав це „скаргою". Контрольна Комісія рекомендує Головному Урядові прийняти всі звіти крім того, який вона вважає, що є „скаргою", а головні урядовці мають право переголосувати пропозицію Контрольної Комісії. Контрольна Комісія може ту „скаргу" розлянути, попросивши сенатора і головного предсідника і з ними всі ті точки обговорити і угіднити.

Ґльорія Пашен, заступниця головного предсідника веде нарадами.

В. Пастушок попросив, щоб „скаргу" сен. П. Юзика перекласти на англійську мову, а теж дотичні параґрафи статуту.

Д-р Н. Олесницький переклав скаргу на англійську мову і відчитав згадані точки статуту.

Ґльорія Пашен подала, що був внесок Головної Конторльної Комісії, щоб прийняти всі звіти з виїмком „скарги" сен. П. Юзика, яка не підлягає під катеґорію звітів. Внесок Контрольної Комісії передклала на англійську мову.

Мгр І. Геврик повторив ще раз свій попередній внесок додаючи, що цієї справи не можна тепер розглядати, бо немає присутнього сен. П. Юзика, який повинен би обороняти свою „скаргу" та вияснити поодинокі закиди.

Д-р М. Куропась запитався, що станеться зі „скаргою" — чи вона буде видрукована, коли звіти будуть прийняті без неї.

Д-р І. Флис відповів, що згадана „скарга" так довго не буде передана до розляду Контрольної Комісії, доки сенатор не вишле їм сам. Але тому, що вона була надіслана до головного секретаря і її обговорювано на цьому засіданні, вона мусить бути включена до протоколу.

Д-р Богдан Гнатюк вияснив, що голова Контрольної Комісії подав пропозиція на прийняття звітів, маючи на те згоду всіх членів Контрольної Комісії. Члени Головного Уряду можуть ставити питання до Контрольної Комісії навіть у справі „скарги" сен. Юзика.

Текля Мороз запиталася мґр. І. Геврика, як сенатор оцінював сам це, чи то є „скарга", чи то є його звіт. На її думку, одинокою розв'язкою буде, коли порозуміються із сенатором.

Мгр. І. Геврик сказав, що він дав внесок, який піддержали всі інші члени Контрольної Комісії і над цим внеском треба голосувати. Він втретє відчитав свій внесок.

Ґльорія Пашен зарядила голосування — 19 голосувати за поданим внеском, 1 проти, 3 здержалися.

СТВОРЕННЯ ФУНДАЦІЇ УНСОЮЗУ

Д-р І. Флис поінформував, що адв. Юрій Кордуба зладив чартер пропонованої Фундації Українського Народного Союзу. Попросив, щоб д-р Н. Олесницький відчитав виїмок з чартеру, а саме, як буде оформлена Рада Директорів і які права має УНСоюз.

Д-р Н. Олесницький сказав, що то є важлива справа і що можна над нею дискутувати, треба перед тим докладно з нею познайомитися.

Т. Максимович піддержав завваження свого передбесідника, бо він теж хотів би, щоб перед дискусією познайомитися з тією справою.

Д-р І. Флис сказав, що Головний Уряд уповноважив екзекутиву створити таку фундацію, а він її затвердить.

Е. Іванців завважив, що перед тим, заки члени Головного Уряду будуть затверджувати створення фундації, вони мусять познайомитися докладно з усіма її деталями.

Д-р М. Куропась запропонував, щоб із згаданого чартеру зробити фотокопії для всіх членів Головного Уряду, щоб вони мали змогу познайомитися з ним, а після короткої перерви його обговорювати.

10 ХВИЛИН ПЕРЕРВИ

Під час перерви В. Квас зробив копії чартеру і роздав їх членам Головного Уряду. Головний предсідник попросив Н. Олесницького відчитати чартер.

Д-р Н. Олесницький відчитав чартер англійською мовою, а опісля переклав його на українську мову даючи при тому пояснення до поодиноких точок.

CERTIFICATE OF INCORPORATION OF UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION FOUNDATION, INC.

A Nonprofit Corporation organized under the "New Jersey Nonprofit Corporation Act".
(Title 15A)

1. The name by which this corporation shall be known in law shall be the Ukrainian National Association Foundation, Inc. Hereinafter in this Certificate of Incorporation referred to as "the Foundation".

2. The purpose or purposes for which the Foundation is organized are:

   To receive from any source whatsoever, by bequest, gift or otherwise, a fund or funds of real or personal property, or both, and, subject to the restrictions and limitations hereinafter set forth, to use and apply the whole or any part of the income therefrom and the principal thereof exclusively for charitable, religious educational or eleemosynary purposes either directly or by contributions to organizations that qualify as exempt organizations under Section 501 (c) (3) of the Internal Revenue Code of 1954 and its regulations as they now exist or as they may hereafter be amended in order to,

   A. Preserve, foster, promote and advance the Ukrainian culture.

   B. Support the development of the Ukrainian language, literature, history, the social sciences and the fine arts.

   C. Support the development, co-ordination and financing of Ukrainian studies, research and publications in institutions of higher learning.

   D. Grant individual scholarships, fellowships and other assistance.

   Notwithstanding any other provision hereof, the Foundation shall not conduct or carry on any activities not permitted to be conducted or carried on by an organization exempt under Section 501 (c) (3) of the Internal Revenue Code of 1954, or corresponding provisions of any subsequent federal tax laws, or by an organization contributions to which are deductible under Section 170 (c) (2) of such Code, or corresponding provisions of any subsequent federal tax laws.

3. The Foundation shall have no members.

4. The number of trustees constituting the Board of Trustees of the Foundation will be not more than 14 or less then 10, which Trustees shall be divided into two classes, permanent and non-permanent.

   There shall be eight (8) permanent Trustees and they shall be those officers of the Ukrainian National Association, Inc., who constitute the Supreme Executive Committee of the Ukrainian National Association, Inc., namely: Supreme President, Supreme Vic-President, Supreme Director for Canada, Supreme Vice-Presidentess, Supreme Secretary, Supreme Treasurer and one representative from the Auditing Committee and the Supreme Advisors.

   The two (2) to six (6) non permanent Trustees (who shall not be members of the Supreme Assembly) shall be selected from the Ukrainian-American and Ukrainian Canadian community by the Supreme Executive Committee of the Ukrainian National Association, and approved by the Supreme Assembly of the Ukrainian National Association, Inc.

   The non-permanent Trustees shall be appointed for a three (3) year term, however the initial non-permanent Trustees shall be selected and appointed in such a manner that two (2) shall be appointed to serve for a one (1) year term; two (2) shall be appointed to serve for a two (2) year terms; and two (2) shall be appointed to serve for a three (3) year term, then, upon the expiration of the terms for each non-permanent Trustee, the new non-permanent Trustee shall be appointed for a full three (3) year term.

   A majority of the Board of Trustees shall constitute a quorum.

   The permanent Chairman of the Board of Trustees of the Foundation shall be that individual currently holding the position of the chief executive officer Supreme President of the Ukrainian National Association, Inc., who shall also have an additional vote on the Board of Trustees in the event a vote of the Board of Trustees results in a tie vote, in order to break the tie.

5. The internal affairs of the Foundation shall be regulated and conducted as follows:

   A. **No Private Benefit**. No part of the net earnings of the Foundation shall inure to the benefit of any member, trustee or officer of the Foundation, or to any individual (except that reasonable compensation may by paid for services rendered to or for the Foundation affecting one or more of its purposes) and no member, trustee, or officer of the Foundation, or any private individual shall be entitled to share in the distribution of any of the corporate assets on dissolution of the Foundation.

   B. **Legislative and Political Activity.** No substantial part of the activities of the Foundation shall be carrying on of propaganda, or otherwise attempting to influence legislation; and the Foundation shall not participate in or intervene in (including the publication or distribution of statements) any political campaign on behalf of any candidate for public office.

   C. **Self-Dealing.** The Foundation shall not engage in any act of self-dealing as defined in Section 4941 (d) of the Internal Revenue Code of 1954 or corresponding provisions of any subsequent federal tax laws.

   D. **Distribution of Income.** The Foundation shall distribute its income for each taxable year at such time and in such manner as not to become subject to the tax on undistributed income imposed by Section 4942 of the Internal Revenue Code of 1954, or corresponding provisions of any subsequent federal tax laws.

   E. **Retention of Excess Business Holdings**. The Foundation shall not retain any excess business holdings as defined in Section 4943 (c) of the Internal Revenue Code of 1954, or corresponding provisions of any subsequent tax laws.

   F. **Improper Investments.** The Foundation shall not make any investments in such manner as to subject it to tax under Section 4944 of the Internal Revenue Code of 1954, or corresponding provisions of any subsequent tax laws.

   G. **Taxable Expenditures.** The Foundation shall not make any taxable expenditures as defined in Section 4945 (d) of the Internal Revenue Code of 1954, or corresponding provisions of any subsequent federal tax laws.

   H. **Distribution of Assets upon Dissolution.** Upon dissolution of the Foundation or the winding up of its affairs, the assets of the Foundation shall be distributed exclusively to charitable, religious, educational, scientific, literary or eleemosynary organizations which would then qualify under the provisions of Section 501 (c) (3) of the Internal Revenue Code of 1954, or corresponding provisions of any subsequent federal tax laws.

6. The Foundation and its Registered Agent will be located at the Ukrainian National Association Building 30 Montgomery Street, 3rd Floor, Jersey City, New Jersey 07303, and the name of the Foundation's initial registered agent at this address is, Mr. John O. Flis, Supreme President, Ukrainian National Association, Inc.

7. The names and addresses of the members of the initial Board of Trustees of the Foundation are the following officers of the Ukrainian National Association, Inc., who constitute the Supreme Executive Committee of the Ukrainian National Association, Inc.:

John O. Flis, Supreme President
355 Elm Drive
Roslyn, New York 11576

Myron Kuropas, Supreme Vice President
107 Ilehamwood Drive
De Kalb, Illinois 60115

Paul Yuzyk, Supreme Director for Canada
1839 Camborne Cresc.
Ottawa, Ontario
Canada K 1H 7B6

Gloria Paschen, Supreme Vice-Presidentess
235 N. Aldine Avenue
Park Ridge, Illinois 60068

Walter Y. Sochan, Supreme Secretary
53 Brinkerhoff Street
Jersey City, New Jersey 07304

Ulana M. Diachuk, Supreme Treasurer
163 Prospect Place
Rutherford, New Jersey 07070

8. The names and addresses of the incorporators of the Foundation, are:

John O. Flis
355 Elm Drive
Roslyn, New York 11576

Walter Y. Sochan
53 Brinkerhoff Street
Jersey City, New Jersey 07304

Ulana M. Diachuk
163 Prospect Place
Rutherford, New Jersey 07070

9. The period of the Foundation's duration shall be perpetual.

Головний предсідник подякував Н. Олесницькому за зреферування чартеру Фундації УНСоюзу і відкрив дискусію на ту тему.

В. Дідюк запитався, чи це є виключно американська фундація і чи вона матиме будь-який зв'язок з Канадою.

Д-р І. Флис відповів, що головний директор для Канади автоматично входить до ради директорів Фундації і буде її членом, що значить, що Фундація матиме зв'язок з Канадою.

Д-р Я. Падох запропонував, щоб вичеркнути з чартеру точку „Е", а при тому сказав, що, на його думку, до ради директорів повинні б входити теж почесні члени Головного Уряду УНС.

Мгр І. Геврик ствердив, що чартер Канадської Шевченківської Фундації є майже такий самий, як Фундації УНСоюзу. Екзекутива УНСоюзу номінуватиме осіб до Ради Директорів Фундації виключно із членів Головного Уряду, чи його почесних членів.

Головний предсідник потвердив слова свого передбесідника і додав, що напевно будуть номіновані деякі почесні члени Головного Уряду, зокрема д-р Я. Падох, який очолює Наукове Товариство ім. Шевченка.

Т. Шмаґала дав внесок, щоб до четвертої точки чартеру додати, що до 8-ох членів Ради Директорів мусять входити теж почесні члени Головного Уряду УНСоюзу.

Головний предсідник зазначив, що всі суґестії, які були тут подані, візьметься до уваги та вони будуть включені до чартеру Фундації.

Д-р Н. Олесницький дав внесок, щоб прийняти чартер Фундації УНСоюзу. Його поддержав А. Кейбіда. Внесок прийнято одноголосно.

Головний предсідник вияснив можливості ліквідації Фундації — добровільно або примусово. Добровільне розв'язання буде тоді, коли Рада Директорів уважатиме, що Фундацію треба зліквідувати. Існує теж таке, як примусова ліквідація, а це тоді, коли федеральний суддя вимагатиме такої ліквідації. Це може статися тоді, коли Фундація не працюватиме згідно з вимогами чартеру.

Інж. С. Куропась подав інформації відносно традиційної вечері, що відбудеться в четвер і буде тим разом присвячено 90-літтю УНСоюзу.

СОЮЗОВЦІ! ПЕРЕДКОНВЕНЦІЙНА КАМПАНІЯ 31-ої КОНВЕНЦІЇ УКРАЇНСЬКОГО НАРОДНОГО СОЮЗУ УЖЕ РОЗПОЧАЛАСЯ. ЇЇ МЕТА — ПРИДБАТИ 4,000 НОВИХ ЧЛЕНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕНИХ НА СУМУ 10 МІЛЬЙОНІВ ДОЛЯРІВ. ТІЛЬКИ СПІЛЬНИМИ СИЛАМИ ТА ПОСТІЙНОЮ І НАПОЛЕГЛИВОЮ ОРГАНІЗАЦІЙНОЮ ПРАЦЕЮ МОЖЕМО ВИКОНАТИ ЦЮ ВЕЛИКУ МІСІЮ ДЛЯ ДОБРА НАШИХ РОДИН, НАШОЇ ГРОМАДИ І НАШОГО НАРОДУ!

6-ий Відділ УАВ має нову команду

Інсталяція членів нової команди Українсько-Американських Ветеранів 6-го Відділу в Нюарку, Н. Дж., відбулася в Українському Народному Домі в Ірвінґтоні 11-го грудня 1984 року. На фото члени нової команди (зліва): Іван Драґон, капелян, Михайло Ничай, муж довір'я, Віктор Романишин, минулорічний командир, який перевів інсталяцію, Яків Мельничук, минулорічний адвокат, Володимир. Тофел, муж довір'я, Юрій Сенчий фінанси, Теодор Савчак, адьютант; Веслі Цап, командир Відділу; Петро Струк, старший заступник командира; Йосиф Шерий, сержант-при-зброї і Іван Куцмида, молодший заступник командира.

Виставка І. Банах-Твердохліб в Рочестері

У неділю, 25-го листопада, в авдиторії школи св. Йосафата в Рочестері відбулася імпозантна виставка відомої мисткині Ірини Банах-Твердохліб. Мистецький діяпазон її широкий. Вона експонує олійні картини, ікони, акрилік, емалію, лінорити й надзвичайно ефективні монотипи в темпері, котрі творить на свій лад.

Ірина важко пережила жорстокі переслідування рідного народу окупантами і з горем навантаженою підсвідомістю виїхала на чужину. Часами це впливає на її духову творчість, і тоді ця творчість звучить тужно, сумно, трагічно.

Мисткиня експонує 69 картин, у тому 29 олійних. Дві з них „Великий голод" і „О, земле прадідівська", присвячені голодові в Україні в 1932-33 роках, були виставлені в університетській бібліотеці Джон Робертс Лайбрері в Торонто.

І. Банах-Твердохліб: „Великий голод".

Гарний різдвяний настрій справляє „Церква в Сушні" (рідне село чоловіка), а інші картини — це краєвиди з близьких і дальших околиць Рочестеру. Заслуговують на увагу і картини „Маки в городі" та „Село на Поділлі".

Виставлені ікони мальовані олією, але мисткиня виконує їх також технікою ясчної темпери, де золоті кольори викладає листковим золотом. Лиця в іконах зображені з великою ніжністю і святістю, що викликує у глядача набожні почування.

Лінорити виконані надзвичайно прецизно і чисто, у народному стилі. 23 монотипи в темпері створені власною надзвичайно цікавою технікою. Картина „Степ" дає враження, що хмари немов би справді пливуть по небі, а трава під подувом вітру колишеться, — справжня стихія степу. Абстрактна картина своїми динамічними кольорами і формами зображує боротьбу українського народу.

„Цвітучі сади". Скільки тут почуття, ніжности, життя та радости! „Перший сніг" так і лежить пухом на землі. „Наше Полісся" нагадує пісню про поліське болото і поліський зажурений ліс. „Лісова мелодія" — це суміш інтенсивних красок так гарно, динамічно зображених, що звучать немов чудова хорова народна пісня. Особливо гарно вийшли у цій техніці „Туліпани" — у різних красках: на великих їх пелюстках характерні для цієї техніки жилочки рівномірно зливаються в один ритм. Ці картини є виконані надзвичайно цікавою технікою, що я вперше мала нагоду бачити. 14 картин в емалії різної величини — це закарпатські церкви, „Мелодія ночі" і „Цвіти сонця". Це все, виконане в гармонійних тонах, манить око глядача.

На моє питання чому емалії немає на інших виставках, мисткиня пояснила, що це дуже тяжка техніка і тому мало хто хоче тим займатися. І матеріял та устаткування дорогі.

Серед глядачів було багато американців з мистецького світу, між ними проф. Стенлі Ґордон-портретист, Мортон Голдблят — скульптор, товариші мисткині із студій та члени Мистецького Клюбу. Вони особливо подивляли п. Ірину, що вона, працюючи у багатьох жанрах, у кожному з них виставляє багато праць з великими досягненнями. Проф. С. Ґордон сказав, що тільки велика завзятість і сильна воля можуть привести до такої многогранної творчости.

Пані Ірина є досвідченим майстром у всіх своїх жанрах. Тому її творчість вносить великий вклад в українське образотворче мистецтво.

Валентина Макогон

Гарвард вшанував проф. І. Шевченка

Приятелі, колеги, студенти, співробітники та науковці багатьох високошкільних інституцій вшанували визначного українського вченого проф. Ігоря Шевченка, передавши йому присвячений т. зв. фестшрифт „Океанос". Ця святкова й радісна імпреза-гостина відбулась 19-го жовтня 1984 року в залі Гарвардського факультетського клюбу, в ній взяло участь 114 осіб, в тому багато гостей з-поза Гарварду.

І. Шевченко — світової слави візантолог із спеціялізацією в інтелектуальній історії пізньої Візантії, є співробітником Українського Наукового Інституту (УНІГУ) та членом департаменту клясичних наук у Гарвардському університеті.

„Океанос" — це збірка 48 есеїв, оригінальних наукових праць, що їх написали колеги й студенти І. Шевченка як вияв пошани для нього з нагоди його 60-ліття.

Збірку зредагував проф. Омелян Пріцак, директор УНІГУ і проф. Кирило Манґо з Оксфордського університету. Вона появилась як спеціяльне видання — сьомий том журналу УНІГУ „Гарвардські українські студії".

Святкування розпочав молитвою о. Номікос Вапоріс, декан Ґеленістичного коледжу в Бруклайн, Масс. Проф. О. Пріцак прочитав лист проф. Манґо, де він подав оцінку праці І. Шевченка як візантолога, як теж подав свої власні спостереження наукових досягнень ювілята в ділянках візантино-славістики та світової історії.

Для фестшрифту вибрано наголовок „Океанос" („океан" по-грецькому) з кількох зглядів. В основному ця назва віддзеркалює ширину і глибину знання, дослідів і успіхів проф. І. Шевченка. А кажучи теж жартома, тому, що ювілят любить рибу.

Проф. Пріцак висловив подяку авторам есеїв, редакційним працівникам і жертводавцям, які створили „Табулю ґратуляторію" і тим допомогли субсидіювати це репрезентативне святкове видання.

Перший примірник „Океаносу" передали ювілятові при піднесенні тосту та співі „Многая Літа" студентка І. Шевченка Софія Георґіополю і Уляна Пасічник, редакторка англомовного журналу УНІГУ.

Гостя Ірена Антонович, репрезентант старшої генерації, підняла тост для вшанування матері ювілята бл. п. Марії, яка врятувала їй життя у Варшаві в часі Другої світової війни.

По вечері низку виступів розпочав майстер церемоній д-р Д. Остроскі спогадами із його студентських переживань — студій під керівництвом проф. І. Шевченка. З висловами гратуляцій і побажань, повних приязні й подиву для проф. І. Шевченка, як теж жартівливо, виступали декан факультету гуманістики Г. Росовскі, декан аспірантської школи того ж факультету Е. Л. Кінан, голова департаменту клясики А. М. Генрікс, директор Домбартанокського центру візантійської літератури й культури Дж. Констебел, науковий співробітник у тому ж центрі А. П. Каждан,

Стоять (зліва): проф. І. Шевченко, проф. О. Пріцак; сидить проф. А. Генрікс. Професор О. Пріцак підносить тост на честь проф. І. Шевченка після вручення йому „Океаносу".

о. Н. Вапоріс, колишній студент І. Шевченка, як теж Аліса Мері Тальбот, тепер редакторка „Словника Візантії" і Еллен С. Гурвіц, тепер професорка історії, обидві колишні студентки Шевченка.

Кінцеве слово привіту виголосив мгр Степан Хемич, голова Фонду Катедр Українознавства, згадуючи Ігоря Шевченка, як молодого спортовця, який у міжвоєнній Польщі ніяк не схотів виміняти барв свого спортового одягу, що символізували його предків, на ті, що були символом чужинецької країни його поселення. Цей молодий чоловік став відтак визначним науковцем, який більш як два десятиліття тому включився в реалізування візії — творення сильного Центру Україністики в Гарвардському університеті, і для тієї візії, що стала знаменною дійсністю, працює по сьогодні, докладаючи всіх старань, щоб цій справі надавати глибокого змісту.

Вшановуємо, заявив С. Хемич, Ігоря Шевченка як українця, який служить своїй нації служінням науковій правді.

Зворушений ювілят, дякуючи учасникам за несподіванку — імпрезу, повну тепла та дружби, яка зібрала тут особливо заавансованих візантологів, як теж його молодих студентів, дякуючи чинникам УНІГУ за влаштування гостини та за публікацію „Океаносу", яким він гордиться, бо в ньому творчість його близьких людей, висловив надію, що і в майбутніх роках він зможе втішатись співпрацею та приязню середовища, що його репрезентанти загостили на цей незабутній вечір.

Висловив особливу подяку організаторам за дбайливу підготовку імпрези — Ользі К. Майо, Бренді Сенс Уляні Пасічник, Лідії Степник, одиякон Б. Тарнавському та дружині ювілята Ненсі П. Шевченковій, як і членству ФКУ за спеціяльну підтримку.

Словами молитви, що її провів о. диякон Б. Тарнавський, закінчено подію, метою якої було вшанувати українця, вченого світової слави.

В цій імпрезі взяли участь відомі науковці й визначні особистості української спільноти: проф. Ю. Шевельов голова УВАН, д-р Я. Падох голова НТШ, проф. М. Лабунька, колишній студент ювілята, а тепер професор історії в Ля Саль коледжі, д-р В. Рудько і Осип Данько з бібліотеки Єйльського університету й інші представники українського громадянства.

„Океанос" розсилається тепер усім передплатникам журнала „Гарвардські українські студії". Цей том має понад 700 сторінок, разом із бібліографією праць проф. І. Шевченка.

Тематика статтей охоплює широке поле знань з візантійської та слов'янської історії, літератури, історії Церкви й мистецтва. Набути цю публікацію можна, пишучи на адресу: Harvard Ukrainian Studies, Harvard University, 1583 Massachusetts Ave., Cambridge, Mass 02138.

ФКУ

В пам'ять К. Котович

У понеділок, 14-го січня ц.р., минула річниця смерти св.п. Катерини Котович.

Катерина Котович народилася 9-го липня 1904 року в Любачеві. Учительську семінаріюзакінчила у Львові. Вчителювала в корінній Польщі, як і більшість українських учителів. Перед другою інвазією большевиків у 1944 році під час великогоісходу покинула рідну землю й опинилася в Австрії. В 1948 році переїхала до Канади й поселилася в Торонто.

Св. п. Катерина Котович була вірною дочкою своєї церкви і великим звеличником бл.п. Патріярха Йосифа. На церкву й інші народні цілі давала щедрою рукою. Своє майно лишила трьом українським установам: Українському Патріярхатові, Фондові Катедр Українознавства і Українській Фундації в Канаді.

Вічна їй пам'ять!

Іван Гадзевич

Автори книжок і видавництва, які бажають, щоб про їхні книжкові видання були в щоденнику поміщені бібліографічні нотатки, вістки й огляди, повинні присилати до редакції „Свободи" разом із двома примірниками даного твору також і адресу, де таку публікацію можна набути, та її ціну.

Студії в Українському Вільному Університеті 1985 року

Ректорат УВУ повідомляє, що в літніх місяцях 1985 року відбудуться такі виклади:

1. Літній семестр Філософічного факультету та факультету права й суспільно-економічних наук починається 1-го липня і триватиме до 30-го серпня.
На філософічному факультеті передбачені такі гупи: мовно-літературна; історично-географічна; філософія, психологія, педагогіка; соціологія і культура. На факультеті права й суспільно-економічних наук є такі відділи: правничий, економічний, політичних наук. Оплата за семестер виносить 800 німецьких марок. Під час семестру можна осягнути 9 до 12 кредитів. Студії в УВУ можна завершити маґістерським згл. докторським дипломом.

2. Педагогічні курси для вчителів українських шкіл і виховників молодечих організацій з узглядненням дидактики та методики викладання українознавчих предметів. Вони триватимуть 4 тижні — від 22-го липня до 16-го серпня. Оплата виносить 350 нім. марок. Учасники цих курсів можуть здобути до 6 кредитів, які в міру потреби будуть зараховані в їхніх загальних студіях. Крім того, отримують посвідки й траскрипти для інших університтів.

3. Курси Українознавства для поширення й поглиблення знання про Україну в її сучсному і минулому. Вони відбуватимуться від 22-го липня до 9-го серпня — три тижні. Оплата виносить 100 нім марок. На ці курси можуть вступати не лише студенти, але й учні вищих кляс середніх кляс. Після закінчення курсанти отримують посвідку УВУ.

4. Курс української мови відбудеться від 15-го липня до 2-го серпня. Він матиме 45 годин навчання і передбачений для тих, хто не знає або слабо володіє українською мовою. Оплата курсу — 300 нім марок.

Студенти УВУ мають знижену ціну в гуртожитку Рідної Школи на кошти прожитку в Мюнхені. Повне утримання з харчуванням виносить 160 нім. марок тижнево.

Докладні відомості про УВУ і цьогорічні виклади подаємо у програмі викладів УВУ. Хто хотів би мати нашу програму, або додаткові інформації, може звертатися на таку адресу: Ukrainische Freie Universitat, Pienzenauerstr. 15, D - 8000 Munchen 80; tel.: (089) 98 69 28.

У ВІВТОРОК, 15-ГО січня ц.р., в цілій країні згадувано д-ра Мартіна Лютера Кінга з приводу його 56-их уродин. Але рівночасно в цей день було багато різних думок, в який спосіб цей день треба відзначати. Як відомо, національним святом в честь д-ра М.Л.Кінга, муринського провідника, що загинув в 1968 році, буде третій понеділок місяця січня, починаючи з 1986 року. Не всі однак стейти будуть цей день відзначати як офіційне свято. Мейор Ню Йорку Едвард Кач, який не погодився на таке свято, зустрівся з голосними протестами муринського населення цього міста.

З глибоким сумом повідомляємо Членство, Друзів і Знайомих, що дня 10-го січня 1985 року відійшла у Вічність в Чикаґо, довголітня членкиня та одна з основоположниць нашого Відділу

СЛ. П.
АНАСТАЗІЯ ОСТАПЧУК

Після похоронних відправ у Чикаґо тіло Покійної перевезено до церкви свв. Володимира й Ольги в Ст. Пол, Міннесота. Похорон відбувся 16-го січня 1985 року.

Родині Покійної висловлюємо своє глибоке співчуття. Нехай її пам'ять залишиться назавжди з нами.

15-ий ВІДДІЛ
УКРАЇНСЬКОГО ЗОЛОТОГО ХРЕСТА
Ст. Пол — Міннеаполіс

У глибокому смутку ділимося болючою вісткою з Приятелями і Знайомими, що у вівторок, 15-го січня 1985 року відійшов у Вічність на 77-му році життя наш Найдорожчий і Незабутній Муж, Батько і Дід

бл. п.
ПАНАС ПАНАСЮК

Панахида у четвер, 17-го січня 1985 р., о год. 6:30 веч. в похоронному домі Peter S. Murianka 5316-18 Rising Sun Ave., Philadel1phia, Pa.

ЗАУПОКІЙНА СЛУЖБА БОЖА о год. 9-ій рано в п'ятницю, 18-го січня 1985 р. в українській православній церкві св. Покрови при 12-ій вул. і Oaklane у Філядельфії, Па. Після того похорон на українському православному цвинтарі св. Андрія в С. Бавнд Бруку, Н. Дж.

Горем прибиті:
дружина — ВАЛЕНТИНА
дочки — ОКСАНА
ЛЕСЯ з чоловіком ГІЛІАРДОМ
і донею ОКСАНОЮ
дальша родина в Україні.

Замість квітів пожертви можна висилати на Bibliotheque S. Petlura, 6 rue de Palestine 75019, Paris, France.

Нова професіоналістка

Віра М. Грабець, з дому Барановська, донька д-ра Романа і Стефанії, після закінчення студій з мікробіології і одержання диплому на Мерилендському університеті 1967 року, довершила своє знання клінічно-лабораторійними студіями в одному з визнаних 800 шпиталів в ЗСА і набула в 1984 році диплом медичної технології, що її визнає Рада медичної освіти при Американській медичній асоціації.

За свою успішну досліднý працю при поліпшенні техніки ізолювання і ідентифікування мікроорганізмів, отримала нагороду.

Згідно з вимогами, В. Грабець успішно здала іспит перед іспитовою комісією і отримала свідоцтво з правом виконування функцій медичного технолога на терені всіх стейтів ЗСА.

Віра є матір'ю двох дітей і працює тепер в одному із шпиталів в Бостоні, Масс.

С.Р.

Дезінформація...

(Закінчення зі стор. 2)

норядне з русифікацією. І в зв'язку з тим проходить в СССР систематична фальсифікація історії неросійських народів з метою виявити, що ніби їхні прагнення приєднатися до російської імперії. Наприклад, схема історії України дуже проста: більшість українських політичних діячів, що намагалися виправити помилку Хмельницького і відірвати Україну від Росії — це зрадники. Зрадниками, за постійними твердженнями совєтської пропаганди, є всі керівники українського визвольного руху, а самі визвольники — це чужі агентури. В зв'язку з тим знову ж так мають слушність учасники конференції в Парижі, які твердили, що альтернативою дезінформації є говорити правду і лише правду, що дезінформація, і на Заході і серед населення СССР, вимагає не лише спростування, а й активної протидії. Цього, на жаль, донедавна не дуже то притримувалися на Заході. Наслідок такий, що совєтська дезінформація заливала світ без належної протидії. Щойно останньо в ЗСА звернули пильну увагу на розбудову радіомережі, яка давала б Східній Европі правдиву інформацію. На жаль, актуальний донедавна проєкт демократії, що його запропонував президент Реґен, як один із засобів боротьби з совєтською дезінформацією, дотепер не здійснений, спочиває під зеленим сукном американських бюрократів.

Йордан...

(Закінчення зі стор. 2)

табору Гінтенфельсі, що кампенсувало їм свої воєнні кривди і тяжку працю кралежем безрог і домашньої птиці, набрали довір'я і зрозуміли різницю між українськими робітниками й іншими „ав-ентерами". Вони, ці німецькі бавери, перестали нас питатися „ван геген зі вайтер"?, а коли почали приходити хлопці з Рімінї і треба було дістати картки замельдування до поблизьких таборів, місцевий „бюргермайстер" охоче їх виставляв, а бавери обдаровували їх харчами.

Відбулися збори Української Щадниці у Філядельфії

У понеділок, 28-го жовтня 1984 року в приміщенні УОК Центру відбулися річні збори нашої найбільшої в Пеннсильванії фінансової установи — Української Щадниці. Збори відкрила Марта Шприкевич, президент УЩ, а проводив ними мгр Ігор Шуст, фінансовий дорадник Щадниці.

У вступному слові М. Шприкевич відмітила гідний похвали факт дуже успішного розвитку і знаменитого росту Щадниці у фіскальному 1983-84 році, не зважаючи на непевну ще економічну стабільність у країні. Вона сказала, що Щадниця осягнула імпозантну висоту свого маєткового капіталу п'ять і півмільйона долярів, що стано вить рекордову суму зросту впродовж її 66-річного існування. До цього успіху значно причинилася недавно відкрита філія нашої Щадниці, якою керує Олена Букачик, що за неповний рік діяльності збільшила свої активи до двох мільйонів. До цього знаменитого росту причинилися своєю ефективною працею досвідчені ці та віддані урядники Щадниці та її директори. Усім їм М. Шприкевич висловила щиру подяку і признання. Вона завважила, що детальніші цифри й статистичні дані про фінансовий потенціял нашої установи з'ясують чергові звітодавці. У дальших звітуваннях будуть подані теж деякі інформації про щойно розпочату будову нового центру Щадниці при 8100 Рузвелт бульвард.

Перед звітуваннями предсідник зборів подав до затвердження листу виборчих суддів: Звениславa Романів, адв. Тома Дармопрай, Тома Барка, Мирон Баранецький та Іван Зінченко. Збори затвердили їхній вибір одноголосно. Предсідник подав теж до відома присутнім затвердження дирекцією трьох членів т.зв. праксі-комітету: Олександра Біліка, Марію Ганусей і Дмитра Ткачука. Після того він представив учасникам зборів урядників Щадниці, яких привітали усі теплими оплесками.

Докладний фінансовий звіт про маєтковий стан нашої установи подала Іванна Білик, скарбник Щадниці. Як уже згадано, капітал Щадниці поважно зріс і на сьогодні осягнув суми 36 мільйонів 400 тисяч. Чистий прихід, після відтягнення федеральних і стейтових податків, становить 212,000. Гіпотечні позики (морґеджі) зросли на 1,5 мільйона долярів, поважвились теж позички на купівлю автомобілів та інші позички. Інвестиції УЩ виносять 13,5 мільйона, вони зросли у цьому фіскальному році на 3,5 мільйона. Ощадності наших вкладників збільшились на 5,5 міл. Особливо помітним є зріст у шестимісячних сертифікатах, 2,2 міл. і на ощадностево-чекових контах, 1,3 міл. Щадниця вже від довшого часу має чекові, ощадностево-чекові та пенсійні конта так, як і комерційні банки. І. Білик поділилась з присутніми приємним ствердженням, що сума виплачених дивідент для вкладників Щадниці зросла в минулому році на 400,000, а в загальному обсязі вона виносить 2 міл. 711 тисяч. Всі ці оптимістичні цифрові зіставлення є показом і найкращим барометром послідовного розвитку і фінансового росту нашої установи не тільки тепер, але й в майбутньому.

Потім звітувала Раїса Євтушенко, голова морґеджового відділу. В періоді 1984-83 року уділено 66 нових позик (морґеджів) на суму 2,5 міл. дол. З покращанням економічних умовин, на що є реальні підстави надіятись, пожвавішає також справа позичкових трансакцій нашої установи. А це у висліді зумовить поліпшення нашого фінансового стану і принесе зріст капіталу Щадниці.

Після цього слідував цікавий і фахово зреферований інформаційний звіт інж. І. Скіри про пляни і засяг розпочатої вже будови нового центру Щадниці при 8100 Рузвелт бульварі. Звітодавець ілюстрував свої пояснення мініятюрним моделем, архітектурними діяграмами і фотографіями майбутнього вигляду цього центру. Його звіт появиться невдовзі у поширеній формі на сторінках нашої преси. Будова нового центру УЩ повинна бути завершена в червні 1985 року.

Після звітів слідували різні запитання, часто доповнювані корисними сугестіями присутніх на залі членів Щадниці. Голос забирали: Лисяк, Наконечний, Петрів, Гурський, Зінченко, Богдан та інші. Їм давали вичерпні відповіді М. Шприкевич, І. Білик, І. Шуст та І. Скіра.

Під час короткої перерви відбулося голосування бальотами для вибору трьох директорів Щадниці, після чого З. Романів здала від імени виборчої комісії кінцевий звіт. У висліді підрахованих голосів до дирекції обрано на чергові три роки М. Шприкевич, І. Скіру і Ю. Телепка. Після закінчення зборів урядники Щадниці гостили всіх перекускою і кавою, під час чого учасники зборів ще довго вели дружні розмови про успіхи та нові пляни Української Щадниці, цієї нашої фінансової установи, яка завжди унапрямлює свою діяльність зі змістом її променистого клича: „З громадою - і для громади!"

О.Б.

СПОРТОВІ ВІСТІ

Редагує Омелян Твардовський

ОСНОВНІ ОСЯГИ УКРАЇНСЬКИХ СПОРТОВЦІВ НА СВІТОВІЙ АРЕНІ 1984 РОКУ

ЛЕГКА АТЛЕТИКА

Сергій Бубка з міста Донецька в змаганнях за чашу столиці Литви-Вільна в січні 1984 року встановив світове досягнення в скоку з жердиною—5 м. 81 см. Виступаючи в лютому на змаганнях в закритих приміщеннях в Італії і Еспанії цей український легкоатлет поліпшив свій власний рекорд, осягнувши висоту—5 м. 81 см.

Григорій Ємець з Кривого Рога, виступаючи в збірній СССР на змаганнях чоловіків легкоатлетів Европи в Гетеборзі, Швеція, в березні здобув перемогу і рекорд в потрійному скоку—17.33 м.

Надія Олизаренко з Одеси, виступаючи в міжнародних змаганнях, так зв. „Дружба", що їх влаштувала Москва в противагу до Олімпіяди—84, здобула перемогу в бігу на 800 м. з часом 1. 56. 37.

Юрій Седих з Києва у вищезгаданих змаганнях в меті молота здобув вислід 85.60 м.

ВАЖКА АТЛЕТИКА

Анатолій Писаренко з Києва, триразовий чемпіон Европи і світу, і в цьому році здобув звання чемпіона Европи в змаганнях, що відбулися у травні в Еспанії.

Сергій Нагірний з Дніпродзержинська здобув звання чемпіону світу і Европи в групі 19-річних юнаків, набравши в двоборстві 382,5 кг. ваги.

Сергій Белоглазів з Києва здобув звання чемпіона Европи з вільної боротьби в змаганнях, що пройшли в квітні ц. р. в Швеції.

ПЛАВАННЯ

Українки В. Клочко, Л. Дерев'яненко, О. Осадчук і С. Копчик (всі у віці 15-16 років) здобули індивідуальні і дружинові перемоги у відкритому чемпіонаті СССР, в якому брали участь теж плаваки Сх. Німеччини. З хлопців видатні осяги здобули: С. Красюк, В. Ткаченко, О. Шкурин, О. Марковський, О. Сидоренко.

ВЕСЛУВАННЯ НА БАЙДАРКАХ І КАНУ

І. Ковальчук, В. Береза зі Львова і С. Пострехін з Херсону та С. Чух з Нової Каховки здобули золоті медалі в чемпіонаті СССР в різних клясах цього виду спорту. Високих досягнень добилися ці українські спортовці в ряді інших міжнародних змагань.

ТЕНІС

Ляриса Савченко зі Львова і Олена Єлісеєнко з Донецька в червні минулого року були учасницями міжнародних турнірів в Англії і Франції. Ляриса перемогла у Вимблодені шведку Екблюм, Олена—австралійку Мінтер, але пізніше були елімінованi в змаганнях із сильнішими конкурентками. У Франції Ляриса перемогла американку Генріксон, Олена—іншу американку Нагельсон. В турнірі „Дружба" Олена здобула звання чемпіонки.

ЗИМОВІ ВИДИ СПОРТУ

Валентина Лаленкова з Києва здобула звання віцечемпіонки Европи в бігу на ковзанах в змаганнях, що відбулися в Медео, СССР, в січні ц. р.

Валерій Гук з Київщини на чемпіонаті світу в Голляндії в січні ц. р. здобув перше місце.

Олександер Батюк з Чернігова добився високих досягнень в лещатарських штафетних бігах і між іншими здобув звання віцечемпіона СССР.

Валерій Савин зі Львова здобув звання чемпіона СССР в скоку на лещатах з трампліна, осягнувши вислід 86,5 метра.

КУЛЬОВА СТРІЛЬБА

Збірна України взяла участь у міжнародних змаганнях в січні 1984 року в Чехо-Словаччині, де теж змагалися збірні: Сх. Німеччини, Польщі і Мадярщини. Найбільшу кількість медалів здобули українські спортовці (6 золотих медалів)—Г. Авраменко, О. Сніжко, Л. Боброва, С. Мазуренко, В. Сиплівець і С. Євдокимів.

ШАХИ

Марта Літинська зі Львова здобула шахову першість 26-го традиційного турніру в Польщі.

Василь Іванчук з Тернопільщини (село Копичинці) здобув перше місце в чемпіонаті світу юнаків, що пройшов у квітні ц. р. у Франції.

Олександер Білявський зі Львова здобув у складі збірної СССР перше місце на Всесвітній шаховій Олімпіяді, що пройшла наприкінці листопада в Сальоніках, Греція.

Лідія Семенова з Києва, вигравши 9 змагань із дев'яти можливих, вперше в своїй шаховій кар'єрі здобула звання чемпіонки Всесвітньої шахової Олімпіяди в жіночій групі.

РУЧНИЙ М'ЯЧ

Славна київська жіноча дружина ручного м'яча „Спартак" виїстнадцяте здобула звання чемпіонок СССР. Ця дружина на протязі років здобувала звання чемпіона Европи і є підставовою у формуванні збірної СССР, осяги якої, очевидно, йдуть на конто Совєтського Союзу, що на міжнародній арені називають теж Росією.

КОПАНИЙ М'ЯЧ

Дружина „Дніпро" з міста Дніпропетровська, минулорічний чемпіон вищої ліги СССР, елімінувавши досі клюби Туреччини і Болгарії дійшла до чвертьфіналу за чашу чемпіонів Европи. Цьогорічний сезон „Дніпро" закінчило на 3-му місці і цим самим автоматично завоювало право змагатися за чашу Европи в наступному році.

КОШИКІВКА

Дружина „Будівельник" з Києва в своїй черговій зустрічі за чашу Европи „Корача" перемогла 5-го грудня ц. р. відомий турецький клюб „Фенербахче" вислідом 91:67. В складі згаданого турецького клюбу, між іншим, виступає чільний американський кошиківкар Роберт. Найкращими змагунами київлян є Білостінний і Шаптала.

ГАКІВКА

Київський гаківковий клюб „Сокіл", здобувши в 22-х змаганнях 26 точок, займає у вищій лізі на всіх 12-ть, 3-тє місце (після „Динамо" Москва і ЦСКА) і ввійшов до кінцевих змагань розгривок за 39-ий чемпіонат тієї ліги.

В грудні 1984 року і січні 1985 року „Сокіл" відбуде турне в Чехо-Словаччині і Фінляндії.

(от)

ІЗРАЇЛЬСЬКИЙ УРЯД ФОРМАЛЬНО звернувся до генерального секретаря Об'єднаних Націй Гавіє Переза де Куеяра, щоб він, засягнувши опінії в Раді Безпеки, вислав своїх спостерігачів на зустріч з ізраїльцями і ливанцями. Прем'єр-міністер ізраїльського уряду Шімон Перез хоче, щоб порожнечу яка створиться у південній частині Ливану після відтягнення звідти ізраїльських вояків, виповнили війська ОН.

Пам'яті інж. Я. Дядиги

Після довгої і тяжкої хвороби 12-го грудня 1984 року на 77 році життя відійшов у вічність інж. Ярослав Дядига. Він народився в численній незаможній селянській родині в Гаях коло Львова. Батьки і найстарший брат його згинули в часі Визвольних Змагань в 1918-их роках у рядах Галицької армії. Мати залишилася з п'ятьма дітьми; не маючи змоги їх всіх виховати, віддала Ярослава, тодішнього 12-річного сина, до сиротинця ОО. Студитів в Уневі. Виховували його монахи в християнсько-релігійнім дусі, приготовляли його на монаха-священика.

Проте, Ярославові не сподобалося монаше життя, і коли він підріс, то вирішив його залишити. Переїхав до Львова, де записався до Малої Семінарії, яка була під опікою львівської греко-католицької митрополії; вчився, а у вільний час від науки фізично працював на будовах, щоб заробити на життя і мешкання. У Львові він вступив у члени ОУН, виконував різні доручення Проводу в підпільній роботі, по пав у конфлікт з польською поліцією, був переслідуваний, заарештований і суджений польським судом. Відсидів три роки в польській тюрмі.

Під час першої совєтської окупації західньоукраїнських земель, залишився в краю, був директором дитячого сиротинця у Словіті. Будучи колись сам сиротою, мав велике вирозуміння і любов до тих маленьких сиріт, покривджених долею, старався улегшувати і уприємнювати їхнє життя, присвячував їм багато особистого часу, організовував для них забави й інші приємні розривки. Допомагав і навіть затруднював сестер, які до приходу совєтської окупації той сиротинець провадили, але совєтська влада їх розігнала, і вони бідували. За це попав у неласку наставників, вони його переслідували, а від нещастя врятувала його німецько-совєтська війна.

В часі німецької окупації українських земель працював у фаврицi шкіри у Львові, а у вільний час виконував доручення в підпільній ОУН.

В 1942 році, в день Йордану, відбулося його вінчання зі Славою Маланчук, яка стала його вірною дружиною, і вже разом ділили вони всі страхіття і небезпеки війни та довгі роки скитальських невигод в таборах Німеччини.

Після війни поселилися з дружиною в Реґенсбурзі, Баварія, і тут обоє записалися на студії в Українській Високій Політехнічній Школі УТГІ, він — на агрономічно-лісовий факультет, агрономічний відділ, а дружина — на економічний факультет. Студії обоє закінчили успішно дипломом інженерів. Час таборовий використали для студії, при готовлялися до повернення у рідний край, бажали бути висококваліфікованими фахівцями, щоб включитися в працю відбудови знищеного війною краю.

Та сподівання не здійснилися, замість повороту додому прийшлося їхати далі за океан, до ЗСА. Завдяки родині Смоліїв, давніх емігрантів, Я. Дядига з дружиною осів в Клівленді. Праця з початку була фізична, принагідна, тяжка і виснажуюча, але обставини поволі внормалізувалися; вони побороли труднощі з мовою, розглянулися що і як можна буде робити. Незабаром він зорганізував будівельне підприємство, став його контрактором і будував доми. Підприємство розвивалося та принесло моральну і матеріяльну користь і задоволення. Та невиліковна хвороба спочатку сповільнила той розмах праці, а вкінці поклала його до ліжка на два і півроки і закінчилася смертю.

У Клівленді Я. Дядига брав активну участь в праці УНС, став секретарем відділу, секретарем Товариства „Самопоміч", членом Українського Філателістичного Клюбу, прикладним членом парафії української католицької церкви, спочатку св. апост. Петра і Павла, а потім св. Андрея в Пармі. Інтересувався українським культурно-громадським життям, відвідував і споматав культурно-освітні і мистецькі імпрези. В приватному житті був товариський, готовий кожному допомогти, не любив балаканини, був діловим і серйозним.

Покійний залишив у смутку дружину Славу, яка в останніх роках віддала дуже багато любови, терпеливості і посвяти, щоб улегшити біль і терпіння хворому. Отець Л. Тимків в прощальному слові за ту взірцеву і віддану опіку назвав її „ангелом на землі".

Під час тризни, після похорону на цвинтарі свв. Апостолів Петра і Павла, прощав покійного Ярослава від товаришів і приятелів української громади Клівленду інж. Іван Фур. Від родини слово подяки всім, що своєю допомогою і участю в похоронах улегшували ті жалобні хвилини дружині і родині, сказала сестра дружини Покійного, швагерка Ірина Серба з Філядельфії.

Іван Фур

НЕ ІВАН, А СТЕПАН ПРОЦИК

У рубриці „З Листів до редакції" п. з. „Дивна критика" („Свобода" ч. 11, з 17-го січня 1985 року),прізвище автора треба читати: Степан Процик. — Ред.